

GENÇ KALEMLER DERGİSİ

19 MAYIS ATATÜRK'Ü ANMA, GENÇLİK VE SPOR BAYRAMI | ÖZEL SAYI

NİĞDE GENÇLİK VE SPOR
İL MÜDÜRLÜĞÜ

MAYIS - 2026

Yüksel DORUL
Niğde Gençlik ve Spor İl Müdürü

Sevgili Gençler,

Ülke olarak her yıl Mayıs ayında, bağımsızlık ateşimizin yakıldığı ve millî mücadelemizin başladığı 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nı hep birlikte kutluyoruz.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarının Samsun'a çıkarak ortaya koyduğu bu onurlu duruş, milletimizin bağımsız ve hür yaşama iradesinin en güçlü adımıdır. Bu vesileyle, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, millî mücadelemizin tüm kahramanlarını, aziz şehitlerimizi ve gazilerimizi rahmet, minnet ve saygıyla anıyorum. Bu tarihî başlangıcı ve milletimize kazandırdığı istiklal ruhunu her yıl kutlamak ve hafızalarımızda daima diri tutmak en önemli görevlerimizden biridir.

Bu tarihî mirası sadece geçmişi anmak olarak değil, sizlerin fiziksel, zihinsel ve kültürel gelişiminize destek sunarak aydınlık geleceğimizi inşa etmek olarak görüyorum.

Atatürk'ün bizzat sizlere armağan ettiği bu anlamlı bayramda, bizlerle birlikte üreten, Genç Kalemler gibi projelerle vizyonunu satırlara dökken ve spor sahalarında dinamizmiyle hayata değer katan sizlerle bir araya gelmekten büyük bir mutluluk duyuyorum.

Sizlerin bu bitmez tükenmez enerjisiyle, Türkiye'nin aydınlık yarınlarına ve ortak hayallerimize doğru omuz omuza, çok daha güçlü adımlar atıyoruz. Bu hedeflere yürürken kalplerimizi tek yürek yapan, göğsümüzü kabartarak hepimize büyük bir heyecan yaşatan A Millî Takımımızın Dünya Kupası yolculuğu, hazırladığımız bu derginin ana odak noktasını oluşturuyor. Ay-yıldızlı formamızla yeşil sahalarda verilen bu mücadeleyi ve millî coşkunumu gururla sayfalarımıza taşıdık.

Niğde'mizin zengin geçmişinden izler taşıyan yazılarımıza, altın madalya kazanarak uluslararası alanda hem Niğde'mizi hem de ülkemizi gururla temsil etmeye hak kazanan Para Taekwondo sporcularımızın gurur tablosu eşlik ediyor.

Ayrıca, Türkiye'nin dijital geleceğine yön veren GENÇ 2030 vizyonumuz ışığında, Bakanlığımızın öncülüğünde yarınları kodlayan gençlerimiz için hayata geçirdiğimiz teknoloji ve inovasyon atölyelerindeki heyecan verici çalışmaları da yakından keşfedeceksiniz.

Spor, edebiyat, sanat, müzik, tarih, bilim ve teknoloji alanlarında kaleme alınmış birbirinden değerli yazıların yer aldığı bu özel yayını sizlerle buluşturmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Keyifli okumalar diliyorum...

19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramımız kutlu olsun.

GENÇ KALEMLER DERGİSİ

ÖZEL SAYI: 19 MAYIS ATATÜRK'Ü ANMA, GENÇLİK VE SPOR BAYRAMI

İMTİYAZ SAHİBİ

T.C. Niğde Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü adına Yüksel DORUL

PROJE KOORDİNATÖRLERİ / GENEL YAYIN YÖNETMENLERİ

Elif Nur ÖTEN
Hüseyin YALÇINTAŞ

EDİTÖRLER / YAYIN KURULU

Elif Nur ÖTEN
Hüseyin YALÇINTAŞ

YAZI İŞLERİ

Elif Nur ÖTEN
Hüseyin YALÇINTAŞ

GENÇ GÖNÜLLÜLER

Ekrem YILDIZ
Gamze TURHAN
Tuğçe KARABULUT
İlker KAYABAŞI
Ece BOZKIR
Bülent GÜL
Yağmur KAFA
Gamze AKDAĞ
Beyza ÖZKAN
Ömer Çağrı YILDIZ

KATKIDA BULUNANLAR

Çiğdem EMLEK
Hüseyin CEYLAN
Sezen BİLGİ ÖZKAN
Fadime BAYRAM
Burak Anıl CİLA
Engin ERALP

YAYIN TÜRÜ

Özel Yayın

GÖRSEL TASARIM VE GRAFİK YÖNETİMİ

Elif Nur ÖTEN
Hüseyin YALÇINTAŞ
Burak Anıl CİLA

YÖNETİM YERİ

T.C. NİĞDE GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRLÜĞÜ

ADRES: YUKARI KAYABAŞI MAHALLESİ, DIŞARI CAMİİ SOKAK,
NO:20, MERKEZ / NİĞDE

E-POSTA: nigde@gsb.gov.tr

TEL: 0388 232 34 21 / 0388 232 34 22

Bu dergide yayımlanan tüm yazı, görsel ve editöryal içerikler ile grafik tasarım ve mizanpaj çalışmalarının fikri mülkiyet ve telif hakları eser sahiplerine (hazırlayan ekibe) aittir. Proje ekibinin ve yazarın yazılı izni olmaksızın, kısmen veya tamamen kopyalanamaz, çoğaltılamaz ve başka mecralarda izinsiz kullanılamaz. Yazılardan kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir. Gönderilen yazılar, yayımlansın ya da yayımlanmasın iade edilmez. Yayımlanan yazılarda, yapılan söyleşilerde ve alınan görüşlerde gerekli editöryal değişiklikler yapılabilir. Kullanılan kitaplar, filmler vb. materyaller şahsidir ve bilgi vermek amaçlıdır; Müdürlük politikaları ve görüşünü yansıtmaz.

T.C. NİĞDE GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRLÜĞÜ YAYINIDIR.
KAMU YARARINI AMAÇLAMAKTADIR,
ÜCRETSİZDİR VE PARA İLE SATILAMAZ.

İÇİNDEKİLER

5

Tarih
Köşesi

35

Biyografi
Köşesi

Spor
Köşesi

11

43

Sanat
Köşesi

Hobi
Köşesi

41

51

Gezi
Köşesi

Dijital
Dönüşüm
Köşesi

47

61

Edebiyat
Köşesi

Bilim
Köşesi

55

63

Müzik
Köşesi

Bu Bir 19 Mayıs Günü

Gözlerinizi kapatın ve Karadeniz'in hırçın dalgalarını hayal edin. Yıl 1919... Yorgun düşmüş, her köşesi işgal edilmiş bir yurdun üzerine çöken o ağır, boğucu karanlık. Ve o karanlığı yırtarak ilerleyen, yorgun ama umut dolu bir vapur: Bandırma. O vapurun güvertesinde, sadece bir milletin kaderini değil, tarihin akışını değiştirecek bir liderin, Mustafa Kemal'in gözleri ufka bakıyor... Karaya basılan o ilk adım, esarete atılmış bir tokat, bir milletin küllerinden doğmak üzere aldığı o ilk derin nefestir.

Bu ilk nefes, yıllar içinde büyüyüp bir fırtınaya, ardından bir coşku seline dönüştü. Kurtuluşun ilk adımına tanıklık eden Samsun halkı, kalplerindeki o devasa minnet duygusuyla 1926'da bu günü "Gazi Günü" olarak selamladı. Adeta "Bizi unutmadın, biz de o ilk adımı unutmuyoruz" diyorlardı. Mustafa Kemal Paşa, bu samimi vefaya kayıtsız kalmadı; çektiği telgrafla Samsun halkının bu vefalı duruşunu derin bir memnuniyetle kalbine bastığını bildirdi. 1935'e geldiğinde milletin bu eşsiz vefası, Soyadı Kanunu'nun da onuruyla birleşerek kutlamalara "Atatürk Günü" adını verdi.

Niçin Olmasın?

Zamanla, Cumhuriyetin asıl teminatı olan gençlerin bedenlen ve zihnen sağlam yetişmesine verilen önem, bu kutlamaların seyrini de değiştirdi. Milli Eğitim Bakanlığı'nın 1937 yılında yayımladığı genelgeyle etkinliklere spor şenlikleri de dâhil edildi ve 19 Mayıs, okulların ve gençlerin katılımıyla "İdman Bayramı" ruhuyla stadyumlara taşındı.

Bu tarihsel yolculuğun en unutulmaz anı ise 19 Mayıs 1938'de yaşandı. Hastalığına rağmen, sırf Türk gençliğine duyduğu o büyük sevgi için o gün Ankara Stadyumu'nda, son kez sizlerin, yani gençlerin arasındaydı. O gün yorgundu; konuşmayı onun adına İçişleri Bakanı Şükrü Kaya yaptı ve Ata'nın o büyük müjdesini verdi: 19 Mayıs, Türk gençliğine ve sporculuğuna armağan ediliyordu. O an stadyumun adı "19 Mayıs Stadyumu" oldu ve meclisten geçen kanunla bu tarih, resmen "Gençlik ve Spor Bayramı" ilan edildi. O büyük önder, milletine adadığı bu bayramın tüm yurtta kutlandığı günleri fiziken göremese de, o gün stadyumlarda yaktığı ateş hiç sönmedi. Yıllar sonra, 1981'de bu yüce emanet, Atamıza duyulan sonsuz saygının bir nişanesi olarak bugünkü o onurlu adını aldı: "Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı".

19 Mayıs'ın tarihsel öneminin en derin anlamı ve neden bir liderin koskoca bir tarihi devrimi sadece sizlere, yani gençlere emanet ettiği sorusunun cevabı ise, 1936 yılının o serin sonbahar günlerinde kayıtlara geçen tarihi bir diyalogda gizlidir.

İngiltere Kralı VIII. Edward, Cumhurbaşkanımız Atatürk'e doğum günü münasebetiyle hususi ve samimi bir tebrik telgrafi çekmek ister. İngiltere Maslahatgüzarı Mösyö Morgan, 10 Kasım 1936 tarihinde Dışişleri Bakanlığına başvurarak, tebrik için Atatürk'ün tam doğum tarihinin bildirilmesini rica eder. Ancak ortada diplomatik bir boşluk vardır; tarihin akışını değiştiren bu büyük liderin tam doğum günü o vakte kadar resmi olarak bilinmemektedir.

Cumhurbaşkanlığı Umumi Kâtibi Hasan Rıza Soyak, evrakı Atatürk'e getirip durumu arz ettiğinde Gazi bir süre düşünür. Kendisi de gününü tam bilmemektedir; ancak annesi Zübeyde Hanım'dan, "bir ilkbaharda doğduğunu" işittiğini hatırlar. Ve o an, kendi fani varlığını milletin uyanışıyla bir tutan, tarihe geçen o soruyu sorar:

"Bu bir 19 Mayıs günü niçin olmasın?"

Bu sözün üzerine, 12 Kasım 1936 tarihinde verilen resmi cevapla, Atatürk'ün doğum tarihi "19 Mayıs 1881" olarak tarihe ve resmi kayıtlara geçer. Düşünebiliyor musunuz? O eşsiz lider, hayata gözlerini açtığı o ilk anı değil, fikirlerinin ve esaret altındaki milletin hürriyete gözlerini açtığı günü kendi gerçek doğumu olarak seçiyor. O, bedeniyle değil, idealleriyle doğmayı seçiyor ve kendi doğum gününü sizlere armağan ediyor.

Bugün bu satırları okuyan, geleceğin sözünü yazacak olan siz gençler, üniversite sıralarından yarınları inşa edecek olan o aydınlık zihinler...

19 Mayıs sıradan bir takvim yaprağı, yalnızca spor müsabakalarının yapıldığı bir gün değildir. 19 Mayıs, Mustafa Kemal'in "Ben o gün doğdum" diyerek, kendi nefesini sizin nefesinize, kendi sarsılmaz umudunu sizin adımlarınıza kattığı gündür. Atamızın doğum gününü kutlamak, aslında onun fikirlerini, onun yılmaz iradesini bu topraklarda her defasında yeniden doğurmaktır.

Şimdi bu benzersiz mirası ve ebedi bayramı büyük bir onurla omuzlarınızda taşıırken, Atamızın sizlere bıraktığı o kutlu seslenişi ruhunuzun en derininde hissedin:

"Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur!"

19 MAYIS
1919

KURTULUŞUN MANİFESTOSU

Dünya genelinde tarihin akışını değiştiren anlar; çoğunlukla savaşlar, büyük, yıkıcı patlamalar ve stratejik hamleler ile anılır. Fakat öyle anlar vardır ki her şey, büyük bir liderin kurduğu tek bir cümleyle başlar. Mustafa Kemal Atatürk'ün ölümsüz eseri Nutuk'un o ilk satırı işte böyledir: "1919 senesi Mayıs'ın 19'uncu günü Samsun'a çıktım." Bu ifade, yalnızca sıradan bir not yahut giriş cümlesi değildir. Bir milletin makus kaderini yırtıp atan ve onun yerine yeni bir varoluş inşa eden en güçlü manifestodur.

Umutsuzluktan Varoluş İnşasına: Manifesto Ruhü

Manifesto; bir toplumun amaç ve ideallerini kamuoyuna açıkça ilan ettiği bir bildiri, bir beyanname olarak tanımlanır. 1919'un o karanlık ve soğuk mayıs sabahında Samsun'a basılan ayaklar, işte bu büyük manifestonun ilk adımlarıdır. 19 Mayıs öncesinin manzarası, her köşesi bilfiil işgal edilmiş bir memleketin hazin portresidir. Atatürk, bu iç karartıcı tabloyu görmüş ve o portreyi yepyeni bir ufukla yeniden şekillendirmeye kendini adanmıştır.

Edebiyatta kurgu, yazarın zihninin yalnızca bir yansımasıdır. Ancak 19 Mayıs, dünya tarihindeki en güçlü "kurgunun gerçeğe dönüşme" hikâyesidir. Zihinlerde ilmek ilmek işlenen tam bağımsızlık kurgusunun, Bandırma Vapuru'nun güvertesinden Anadolu'ya sarsılmaz bir gerçeklik olarak demir atmasıdır 19 Mayıs.

Hitabetin Gücü: Kelimeler Üzerine Kurulmuş Bir Vatan

Hitabeti, yalnızca etkili bir konuşma sanatı olarak göremeyiz. Hitabet; kaosa düzen getiren, zihinlerde yoktan var eden sarsılmaz bir mimari güçtür. Nutuk'un o ilk satırındaki sadelik, işte bu gücün en yalın, en saf hâlidir. O satırda yalnızca "çıkılmak" eyleminin haberi verilmemiş; bir milletin uyanış manifestosuna ilk çağrı yapılmıştır. Böylesi bir sesleniş, sadece kulaklarda yankılsın diye değil, topyekûn bir dünyayı değiştirsün diye yazılmıştır.

Bu bağlamda Nutuk, bir çırpıda okunup geçilecek bir kitap değildir. Tüm kuşaklar tarafından benimsenmesi, çağın şartları göz önünde bulundurularak sürekli yeniden idrak edilmesi ve haykırılması gereken canlı bir idealdir.

Bugün bizler, kalemlerimizle devraldığımız bu büyük mirası taşıırken o ilk cümlenin ağır sorumluluğunu daima üzerimizde hissetmeliyiz. Tek bir cümleyle değişen o kader, bizlere kelimelerin ne denli etkili, yeri geldiğinde ne kadar tehlikeli, yeri geldiğinde ise nasıl büyük bir kurtarıcı olduğunu göstermektedir.

Unutmamalıyız ki tarih; sadece tozlu raflardan indirilip okunacak donuk bir kurgu değildir. Tarih, bugün neyi yeniden inşa etmemiz gerektiğine dair önümüzde duran canlı bir manifestodur. Ve eğer bugün kalemimiz kâğıt üzerinde özgürce hareket edebiliyorsa bu, 19 Mayıs 1919'da kâğıda dökülen o ilk cümlenin sayesinde.

THE MANIFESTO OF LIBERATION

The moments that alter the course of world history are often remembered for wars, cataclysmic explosions, and strategic maneuvers. Yet, there are certain moments where everything begins with a single sentence uttered by a great leader. The opening line of Mustafa Kemal Atatürk's immortal work, Nutuk, is precisely such an instance: "I landed at Samsun on the 19th day of May, 1919." This expression is not merely a routine note or a simple introductory remark; it is the most powerful manifesto that tore through a nation's ill-fated destiny to construct a new existence in its place.

From Despair to the Construction of Existence: The Spirit of a Manifesto

A manifesto is defined as a declaration through which a society publicly proclaims its objectives and ideals. The steps taken in Samsun on that dark and cold May morning in 1919 were the first strides of this grand manifesto. The landscape prior to May 19th was a somber portrait of a homeland under de facto occupation in every corner. Atatürk witnessed this disheartening scene and dedicated himself to reshaping that portrait with an entirely new horizon.

In literature, fiction is but a reflection of the author's mind. However, May 19th represents the most formidable story of "fiction becoming reality" in world history. It is the moment when the vision of total independence, meticulously woven in the mind, dropped anchor from the deck of the SS Bandırma into Anatolia as an unshakeable reality.

The Power of Rhetoric: A Nation Built Upon Words

We cannot view oratory merely as the art of effective speaking. Rhetoric is an unwavering architectural force that brings order to chaos and creates existence out of nothingness within the mind. The simplicity of the opening line of Nutuk is the purest, most refined form of this power. That sentence did not merely report the act of "landing"; it issued the primary call for a nation's manifesto of awakening. Such an invocation was written not just to echo in ears, but to transform an entire world.

In this context, Nutuk is not a book to be read in haste and set aside. It is a living ideal that must be embraced by all generations, constantly re-internalized, and proclaimed anew in light of contemporary conditions.

Today, as we carry this immense heritage with our own pens, we must always feel the heavy responsibility of that first sentence. That destiny, changed by a single line, demonstrates to us how influential—and at times how dangerous or how profoundly salvific—words can be.

We must remember that history is not a static narrative to be taken down from dusty shelves and read in isolation. History is a living manifesto standing before us, showing what we must reconstruct today. And if our pens can move freely across paper today, it is by virtue of that first sentence set to paper on May 19, 1919.

İSTANBUL'UN FETHİ

"Gemilerin karadan yürütülmesi, yalnızca askerî bir taktik değil; Türk aklının sınır ve engel tanımayan vizyonunun en somut simgesidir. Zira Türk milleti, zorluklar karşısında geri çekilen değil, kendi yolunu açan bir millet olmuştur."

Çağ Açan Zafer: İstanbul'un Fethinde Türk Mührü

İstanbul'un fethi, yalnızca bir şehrin el değiştirmesi değil; köklü bir devlet aklının, sarsılmaz bir sabrın ve eşsiz bir medeniyet tasavvurunun en görkemli ilanıdır. 29 Mayıs 1453'te kazanılan bu zafer, Türklüğün dünya tarihine vurduğu silinmez bir damgadır.

Büyük tarihçimiz Halil İnalçık, bu muazzam vizyonu şu sözlerle açıklar: "Fatih Sultan Mehmed, İstanbul'u alarak sadece Osmanlı Devleti'ni gerçek bir cihan imparatorluğuna dönüştürmekle kalmamış, aynı zamanda iki kıtanın birleştiği bu şehri evrensel bir medeniyet merkezi yapmıştır." Fatih, İstanbul'a yönelirken sıradan bir toprak kazanma ihtirasından çok daha ötesini, bir cihan idealini hedeflemiştir. Gemilerin karadan yürütülmesi, karşısına çıkan engellerde geri çekilmeyen, kendi yolunu açan o sınır tanımaz Türk iradesinin simgesidir.

Bu eşsiz zafer, kaba bir kuvvetin değil, üstün bir askerî dehanın eseridir. Nitekim İlber Ortaylı, fethin çağ aşan niteliğini şöyle özetler: "İstanbul'un fethi, köhneleşmiş bir Orta Çağ yapısı ile teşkilatlı ve modern bir Yeni Çağ ordusunun çarpışmasıdır."

Surlara dayanan ordu, yalnızca cesaretiyle değil, asırlardır büyüyen tarih şuuru ve dönemin en ileri teknolojisiyle donanmıştır.

Türk milleti, tarih boyunca sadece fetheden değil, fethettiği yere ruh kazandıran bir millet olmuştur. Fetihle birlikte İstanbul; ilim yuvası medreseleri ve adil yönetim anlayışıyla yepyeni bir ruha kavuştu. Fatih'in şahsında tecessüm eden, kılıç ile kalemin, savaş ile kültürün o kusursuz uyumu, şehre Türk medeniyetinin kalıcı mührünü vurdu. Bugün fethi anmak, maziye gömülmüş bir tarihi yâd etmek değil; hedefine inanan, azim ve zekâyla zorlukları aşan "yaşayan fetih ruhunu" her daim yeniden idrak etmektir.

Okyanusun Ötesine: A Millîlerin Dünya Kupası Yolculuğu

Türkiye'nin Dünya Kupası ile ilk büyük buluşması 1954'te gerçekleşti. O dönem için bu turnuvaya katılmak bile başlı başına bir futbol devrimiydi. Bu, yalnızca bir turnuvaya gitmek değil; dünya futbolunun önünde "biz de buradayız" diyebilmektir. Türk futbolu o yıllarda bugünkü imkânlarla ya da tecrübeye sahip değildi.

Yine de oraya çıkmak, bir milletin futbol hafızasında açılan ilk büyük pencere oldu. Bu büyük adım belki de uzun süren bir başarının anahtarıydı. 1954 tam da bu yüzden önemliydi.

Çünkü o turnuva, Türk futboluna büyük rakipleri yenebilmenin ve büyük hayaller kurmanın mümkün olduğunu gösterdi. O gün atılan adım küçük görünmüş olabilir; ama yıllar sonra gelecek büyük yürüyüşlerin yolu işte o ilk adımla başladı. Bu ilk kıvılcımın gür bir ateşe dönüşmesi için elbette zaman gerekiyordu.

1990'lı yıllarda o ilk adım, yavaş yavaş büyük bir tecrübeye dönüşüyordu.

Euro 1996 ile Avrupa Şampiyonası sahnesine adım atan Türkiye, Euro 2000'deki o görkemli çeyrek final yürüyüşüyle artık sadece "katılan" değil, "yarışan" ve rakiplerine korku salan bir ülke olduğunun haberini verdi. Peki, bir turnuva nasıl oldu da hafızalara kazınan bir destana dönüştü?

"Biz Bitti Demeden Bitmez!"

Türkiye için bunun tek ve çok güçlü bir cevabı vardı: 2002. Güney Kore ve Japonya'daki Dünya Kupası, A Millî Takım için yalnızca bir katılım değil, adeta mücadeleydi. Brezilya maçıyla başlayan yolculuk, Kosta Rika karşısında sabırla, Çin maçında inançla, Japonya ve Senegal karşısında ise sarsılmaz bir iradeyle büyüdü.

Türkiye, turnuvayı üçüncü sırada tamamladı. Şampiyon olamadı ama kendi futbol kimliğini dünyaya kabul ettirdi. 2002'yi unutulmaz yapan şey, elde edilen derece kadar takımın sahada nasıl mücadele ettiğiydi.

Pes eden değil direnen, bekleyen değil karşılık veren, sarsılan değil ayağa kalkan bir takımdı. Her maç, "Buraya tesadüfen gelmedik" tavrıyla oynandı. Bu kuvvetli ses, Euro 2008'de "Geri Dönüşün Kralları" olarak tüm Avrupa'da bir kez daha yankılandı.

İsviçre karşısındaki o sağanak yağmur altındaki inanılmaz mücadele, Çekya karşısında son dakikalara sığdırılan mucizevi geri dönüş ve Hırvatistan maçında son saniyede yeniden yeşeren umutlar...

Yarı finale kadar uzanan o serüven, Türk futbolunun sadece yetenekle ve taktikle değil, cesaret dolu bir yürekle de maç kazanabileceğinin en epik kanıtıydı ve "Bitti demeden bitmez" sözünü sadece bizim değil, tüm dünyanın futbol lügatine altın harflerle kazdı.

“Ay Yıldız Altında Tek Yürek”

Peki ya bugün? O destansı geçmişin, Euro 2008'in asla pes etmeyen ruhunun ve 2002'nin o büyük cesaretinin mirası şimdiki zamana nasıl taşıyor? Bugünün A Millî Takımı, geçmişte atılan o tohumların göğe uzanan ulu bir çınara dönüştüğünü, 2026 Dünya Kupası gibi dev sahnelerde bize yeniden gösteriyor.

Ancak bu kez sahneyi devralanlar, Avrupa'nın dev kulüplerinde vitrine çıkan, göz kamaştıran ama bir o kadar da gözü kara genç oyuncularımız. Onlar, o kırmızı-beyaz formanın tarihsel ağırlığını bir yük değil, çelikten bir zırh gibi taşıyorlar.

Sahadaki her fuleli koşularında, 1954'ün ilk heyecanını ve geçmiş turnuvaların direncini harmanlıyorlar. Bu gençler, yeteneğin cesaretle bulduğu çizgide korkusuzca dans eden virtüözler gibiler.

Bu ihtişamlı hücum tablosunun arkasındaki yıkılmaz duvar ise kalecilerimizdir.

Bir futbol takımının kalecisi, fırtınalı bir denizde gemiyi kayalıklardan koruyan yalnız deniz feneri gibidir. Takım çoştığında geride bekleyen, işler ters gittiğinde herkesin umutla baktığı son sığınaktır.

Tıpkı 2002 ve 2008'de uzayan ellerde can bulan o güven hissi gibi, bugünün file bekçileri de koca bir ülkenin hayallerini kurtarıyor. Kaledeki o dik duruş, genç yeteneklere “Korkusuzca ileri gidin, arkanız bende” diyen en güçlü haykırıdır.

“Bir takım değil, bir millet sahada”

Ancak ne gençliğin ateşi ne de kalecinin güven veren elleri tek başına destan yazmaya yeter. Tüm unsurları birleştirip onları yenilmez bir 'takıma' dönüştüren yegâne güç, takımdaki birlik ve beraberliktir. Tıpkı çelik bir halatı kopmaz kılan iplerin dayanışması gibi.

Günümüz Millî Takımı'nı özel kılan, farklı coğrafyalarda yetişmiş olmalarına rağmen o arma altında tek yürek olabilmeleridir.

Sahada arkadaşının hatasını kapatmak için ciğerleri patlarcasına depar atan, atılan her golden sonra yedek kulübesiyle sahanın ortasında dev bir sevgi yumağı oluşturan bu benzersiz ruh, "biz" olmanın en saf yansımasıdır. 1954'te sahneye cesur bir adım atmıştık; 2002 ve 2008'de o sahneye silinmez bir damga vurduk.

Şimdi o mirası omuzlayan, kalesini bir komutan gibi savunan, gençleriyle parlayan ve birbirine kenetlenmiş bu armada, yepyeni bir hedefin peşinde. Artık sadece Avrupa sahnelerinde iz bırakmakla yetinmek istemeyen bu genç kuşak, gözünü kararlılıkla okyanusun ötesine dikmiş durumda. Rakipler ne kadar zorlu, atmosfer ne kadar baskıcı olursa olsun, içlerindeki o sönmeyen inanç ateşi yollarını aydınlatmaya devam ediyor.

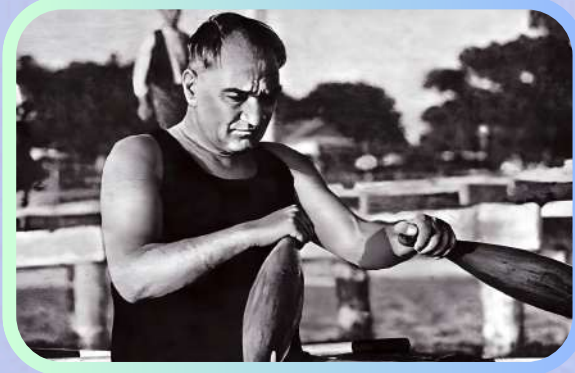

Bu zorlu ama umut dolu yürüyüşün bir sonraki büyük hedefi olan 2026 Dünya Kupası, takımımızın hem o köklü geçmişin derin tecrübesini hem de modern futbolla harmanladığı bugünün sınırsız potansiyelini tüm dünyaya en gür sesle göstereceği, heyecan verici yepyeni bir durak olacaktır.

DAR PATİKALARDA BİRLEŞTİRİCİ GÜÇ: SPOR

Mustafa Kemal Atatürk'ün sözü "Yurtta barış, dünyada barış" sözüne bir de spor açısından bakacak olursak; milletimizin içinde bulunduğu birliğin yanı sıra uluslararası bir dostluğun ve kardeşliğin simgesini açık bir şekilde gösterebilir. Yarışan her bir yarışmacının karşısındaki rakibini rakipten öte bir yakını, oyun arkadaşı gibi görmesini sağlar.

Oyun bitebilir; önde giden geride kalabilir, geride kalan ise önde. Ancak en önemli nokta, oyuncuların döktüğü ter ve bu aşamada harcadığı gayrettir. Bu yüzden yarıştığın takımla kendi takımını bir karşıt güç olarak değil; emeklerine, mücadelelerini saygı ve hayranlıkla baktığın, gagesine ve emeğine sadık kalan bir değer olarak görürsün. Bu bir ayna etkisi gibidir büyülenmiş bir şekilde baktığın gözlerle bakınca kendi kat ettiğin çetrefilli ama muazzam yolları o gözlerde görürsün.

"YURTTA BARIŞ, SPORDA BARIŞ"

PEACE AND DEVELOPMENT THROUGH SPORT

Uluslararası Olimpiyat Komitesi sloganlarında vurguladığı gibi, "Peace and Development through Sport" "(spor aracılığıyla barış ve kalkınma)" ifadesi de yine Atatürk'ün bizlere bıraktığı barışçıl düşünce, anlayış ile örtüşmekte; takımların adil yarış şekillerini özümstediklerinde hem bireysel hem de toplumsal olarak faydasına da değinmiştir.

TÜRKİYE'NİN ULUSLARARASI SPORDA AYAK İZİ: DÜNDEDEN BUGÜNE

Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi 1908 yılında kurulmuş ve 1911 yılında Uluslararası Olimpiyat Komitesi tarafından kabul edilmiştir. Bulunduğu Osmanlı döneminde iştirak olarak adlandırılmıştır ve aslına bakacak olursak olimpiyat geleneği de Yunan halkının tanrısı Zeus'u şenliklerde memnun etme isteğinden gelmiş. Ülkeler hem kültürel hem de sporsal faaliyetler alanlarda birbirlerini etkilemiştir. Cumhuriyet döneminde ise açlığın, susuzluğun, iyi barınma eksikliği gibi zorlu imkanların olmasına rağmen spora verilen önem devam etmiş ve 1924 yılında Paris'te Olimpiyatlara katılmıştır. Bu girişim yenilikçi politikaları yansıtmakla kalmamış aynı zamanda bulunulan koşulların yükünü hisseden millete bir dayanak, bir rahatlama ve umut sağlamış.

A UNIFYING POWER ON NARROW PATHS: SPORTS

When we examine Mustafa Kemal Atatürk's renowned statement, "Peace at home, peace in the world," through the lens of sports, it vividly illustrates not only the unity within our nation but also serves as a profound symbol of international friendship and brotherhood. Sports enable every competitor to perceive their opponent not merely as a rival, but as a kindred spirit and a fellow playmate.

Games may state that those in the lead may fall behind, and those trailing may take the lead. However, the most critical element remains the perspiration shed and the relentless effort exerted by the athletes. Consequently, one views the opposing team not as a hostile force, but as a value to be regarded with respect and admiration—a testament to those who remain faithful to their purpose and labor. This phenomenon acts as a mirror effect; when looking into eyes gazed upon with fascination, one recognizes the same arduous yet magnificent paths they have personally succeeded.

"PEACE AT HOME, PEACE IN SPORTS"

As highlighted by the International Olympic Committee's slogan, "Peace and Development through Sport," this expression aligns perfectly with the peaceful philosophy and vision bequeathed to us by Atatürk. It further emphasizes that when teams internalize fair competition, the benefits manifest both on an individual and societal level.

TURKEY'S INTERNATIONAL FOOTPRINT IN SPORTS: FROM YESTERDAY TO TODAY

The Turkish National Olympic Committee was established in 1908 and officially recognized by the International Olympic Committee in 1911. During the Ottoman era, it was referred to as an "affiliate." Historically, the Olympic tradition originated from the ancient Greek custom of honoring Zeus through festivities. Over time, nations have influenced one another in both cultural and athletic domains. During the Republican era, despite severe hardships such as famine, poverty, and inadequate housing, the importance attributed to sports endured, culminating in Turkey's participation in the 1924 Paris Olympics. This initiative not only reflected innovative policies but also provided a source of resilience, relief, and hope for a nation bearing the heavy burden of its circumstances.

FILELERDE DOSTLUK REKABETİ VOLLEYBOLUN ZİRVESİNDE KADIN

Türkiye Kadın Voleybol Milli Takımı uluslararası turnuvalarda gösterdiği başarılarla dikkat çekmiştir. İspanya (23 Ağustos 2025), Bulgaristan (25 Ağustos 2025) ve Kanada ile ise (27 Ağustos 2025) tarihlerinde Dünya Voleybol Şampiyonası'nda mücadele etmiştir. Bu yarışmalarda takımın başarısıyla Türkiye'nin Voleybolda Dünya ikincisi olmasına zemin hazırlamış ve bizlere rakiplerin maç sonrasındaki centilmenliğini göstermiştir. Özellikle İspanya maçı ardından takımlar fileler arasından el ele tokalaşarak birbirlerini tebrik etmişlerdir.

Eda Erdem Dünder (takım kaptanı), "Her rakibimize saygı duyuyoruz, burada her takım en iyisini yapmaya çalışıyor." takım kaptanının bu genel fikri uluslararası birliği ve centilmenliği destekliyor.

İtalya Finali sonrasındaki röportajında ise "Gümüş madalyanın değeri çok fazla, çok fazla emek var." sözlerinde takım arkadaşlarına karşı duyduğu gururu hissedebiliyoruz. İşte bu durumda onların sahip oldukları en önemli madalya dostluk, barış ve emek oluyor.

RYALRY THROUGH FRIENDSHIP AT THE NET: WOMEN AT THE PINNACLE OF VOLLEYBALL

The Turkish Women's National Volleyball Team has garnered global acclaim through its consistent international success. The team competed in the World Volleyball Championship against Spain (August 23, 2025), Bulgaria (August 25, 2025), and Canada (August 27, 2025). These performances paved the way for Turkey to secure the position of World Runner-up, showcasing the ultimate sportsmanship of the competitors. Following the match against Spain, the teams demonstrated exemplary conduct by shaking hands across the net and congratulating one another.

In these moments, we witness two teams that recognize the true value of their mutual labor. Team captain Eda Erdem Dünder encapsulated this spirit of international unity and chivalry, stating: "We respect every opponent; every team here is striving to do their absolute best." In an interview following the final against Italy, she expressed her pride in her teammates, saying: "The silver medal is immensely valuable; there is a tremendous amount of labor behind it." In this context, the most significant medals they possess are those of friendship, peace, and hard work.

GENÇLER, SPOR VE SAHALARIN GİZLİ DİLİ

Spor Tercihleri Nasıl Şekilleniyor? Gençler Neyi, Neden Seçiyor?

Eskiden spor tercihleri yapılırken “neden” ve “nasıl” sorularına verilen cevaplar çok renkliydi. Ailenin yönlendirmesi, örnek alınan bir abi ya da abla, arkadaş çevresi, kendini keşfetme arzusu veya sadece yeni bir hobi edinme heyecanı spor tercihimizi belirlerdi.

Fakat günümüzde işler biraz değişti. Artık hayatımızın her alanına sızan sosyal medya ve popüler kültür, spor tercihlerinin de en büyük belirleyicisi konumunda. Bugün bir gencin hangi spora yöneleceği, kendi çevresinden ziyade ekranında kaydırıp durduğu içeriklerle şekilleniyor. Başlığı okuduğunuzda aklınıza hemen belli başlı sporlar gelmiş olabilir. Ancak itiraf edelim ki; atalarımızdan miras kalan cirit gibi geleneksel sporlar ya da aile pikniklerinin vazgeçilmezi olan voleybol çoğu zaman ilk sıralarda yer almıyor. Gerçi voleybol bugün eskisine kıyasla çok daha popüler ve seviliyor; ancak bazen özgüven eksikliği, bazen gelecek kaygısı ya da yetersiz destek yüzünden okul turnuvalarında kalıp bir türlü devamlılık sağlayamıyor.

Peki, ekranların yönlendirdiği bugünün gençleri en çok neyi tercih ediyor? Özellikle kızlarda Reformer Pilates, erkeklerde ise fitness ve ağırlık antrenmanları açık ara önde. Bu ayrışmanın arkasında sadece bireysel zevkler yatmıyor; sosyal medyanın dayattığı o meşhur "ideal beden" ve "fit görünüm" algısının ve kimi zaman da kendine duyduğu güven eksikliği hissini payı çok büyük. Reformer pilates ekranlarda estetik, zarafet ve kontrollü bir duruş olarak sunulurken; fitness daha çok güç, kas ve fiziksel bir dönüşüm hikayesi olarak pazarlanıyor. Hal böyle olunca spor, sadece ter atılan bir aktivite olmaktan çıkıp adeta bir "imaj" meselesi haline geliyor.

Tabii vitrinde duranla arka planda yaşanan her zaman bir olmuyor. Sosyal medyadaki o "hızlı ve kusursuz değişim" illüzyonu, işin asıl uzun ve emek isteyen kısmını gizliyor. Spora büyük hevesle başlayan gençler kısa sürede mucizeler bekleyip bazen hayal kırıklığına uğrayabiliyorlar. Yine de hakkını yemeyelim; düzenli yapıldığında bu sporların her ikisi de kişinin bedenini tanınması ve kendini iyi hissetmesi için harika araçlar. Kısacası günümüzde spor tercihleri; sadece fiziksel ihtiyaçlarla değil, popüler kültürün, medyanın ve duygusal yönlendirmelerin gücüyle şekilleniyor.

Üniversite Öğrencileri Hangi Tarafa: Bireysel mi, Takım Ruhu mu?

Tüm bu değişimlerin ardından, gençlikten ve tercihlerden bahsetmişken, iş üniversite kampüslerine geldiğinde çok daha dinamik bir tabloyla karşılaşıyoruz. Üniversiteli gençler bireysel sporları mı, yoksa takım sporlarını mı tercih ediyor dersiniz; cevabımız "öğrencinin o anki ihtiyacına göre değişiyor" olur. Üniversitenin ilk yıllarında, o meşhur kampüs hayatına adapte olmak ve yeni arkadaşlıklar kurmak için takım sporları (voleybol/basketbol takımları, futbol kulüpleri vb.) çok daha cazip gelir. Bir takımın parçası olmak, o aidiyet hissini doyusya yaşatır. Fakat yıllar ilerledikçe; stajlar, kariyer adımları ve gelecek planları derken öğrencinin önceliği giderek kendi hayatına odaklanması yönünde değişir. İşte tam bu noktada tercihler bireysel sporlara yönelir. Kendi günlük programına göre saatini esnetebileceği, kulaklığını takıp sadece kendi iç sesiyle baş başa kalabileceği fitness, koşu veya yüzme gibi sporlar, üniversiteli gençler için adeta bir "zihinsel detoks" molasına dönüşür.

Yani üniversitede spor tercihi; biraz sosyalleşme arzusuyla, biraz da zihni boşaltma ve kendi hayatına odaklanması ihtiyacı arasında gidip gelen keyifli bir denge oyunudur.

Sahaların Ortak Dili: Genç Sporcuların İletişimi

Peki hangi sporu seçerlerse seçsinler, hangi amaca hizmet ederlerse etsinler sahaya adım attıklarında ne oluyor? Hiç dikkat ettiniz mi? Takım ya da bireysel spor fark etmeksizin, genç sporcuların zamanla benimsediği meşhur bir ortak iletişim dili var.

Bu dil aslında durup dururken oluşmuyor; takım sporlarında o yorucu antrenmanlar, beraber çıkılan müsabaka yolları ve otel odalarındaki paylaşımlarla iyice pekişiyor. Bireysel sporlarda ise bu süreç; rakibi tartma, ortak çalışma alanları ve antrenörle kurulan o özel bağ üzerinden şekilleniyor. Aynı sahayı, aynı tutkuyu paylaşan gençlerin arasında adeta sporcuya özgü bir jargon, yepyeni bir iletişim biçimi doğuyor.

Bu ortak dilin en çok parladığı yer ise şüphesiz sahanın tam içi. Takım sporlarında iletişim dediğimiz şey öyle uzun uzadıya cümleler kurmak değildir. "Bende!", "Boş!", "Çık!", "Devam!", "Arkanda!"... Bunlar sadece birer kelime değil; oyunun o baş döndürücü hızına ayak uyduran, hayat kurtaran birer şifre. Hatta bazen bir bakış, ufak bir el hareketi ya da anlak bir işaret, uzun bir cümlenin yerini tutuveriyor.

Üstelik bu durum saha çizgilerinin dışında da aynen devam ediyor. Maça çıkmadan önceki o son konuşmaları, soyunma odasında havada uçuşan motivasyon cümlelerini düşünün. Oyuncular birbirlerine destek olurken bile aynı kelimeleri seçiyor, aynı ses tonunu yakalıyor ve benzer tepkiler veriyorlar. Aynı dili konuşmak sadece anlaşmayı kolaylaştırıyor; "Biz bir takımız" diyen o aidiyet hissini iliklerine kadar hissettiriyor.

Peki ya bireysel sporlarda durum nasıl? Orada işin boyutu biraz daha içsel ilerliyor. Takım sporlarındaki o dışa dönük ve kolektif havanın yerini; daha sessiz, içe dönük ve kişisel bir dil alıyor. Sporcu çoğu zaman kendi iç sesiyle konuşuyor, kendi motivasyonunu kendisi yaratıp ritmini kendi buluyor. Müsabakaya hazırlık süreçlerinde; takımca coşulan ritüellerin karşısında, kendi rutinini kuran, iç sesiyle baş başa kalıp kendi cümlelerini fısıldayan bireysel sporcunun o özgün hali duruyor.

Günün sonunda her iki tablonun da buluştuğu çok net bir ortak nokta var: Spor, kendi içinde yaşayan ayrı bir dil üretiyor. Uzun lafın kısıması, sahada ter döken gençlerin iletişimi sadece "konuşmaktan" ibaret değil. İster takım sporuyla kolektif bir ruha bürünsün, ister bireysel sporla içsel bir yolculuğa dönüşsün; sporun gençler arasında kurduğu bu özgün dil, onları zamanla birbirine bağlayan en güçlü köprü olmaya devam edecek.

**"BEN SPORCUNUN ZEKİ, ÇEVİK VE
AYNI ZAMANDA AHLAKLISINI SEVERİM."**

K. Atatürk

Niğde'den Avrupa Şampiyonluğuna: Muhammed'in Başarı Öyküsü

Niğde'nin gururu, engelleri aşan şampiyon sporcumuz Muhammed ve onun en büyük destekçisi, tecrübeli antrenör İbrahim Yiğit ile antrenman salonunda bir araya geldik. Sohbetimizin bu bölümünde; çalışma disiplininin inceliklerine, genç bir sporcunun Avrupa şampiyonluğuna uzanan ilham verici yolculuğuna ve sporda engellerin nasıl aşıldığına tanık oluyoruz.

Taekwondoya yönelimde etkili olan süreç tam olarak nasıl gelişti?

Muhammed: "2016 yılında bizim köyde bir Muay Thai turnuvası düzenlenmişti. Gidip o maçları izlediğimde oradaki atmosfer beni gerçekten çok etkiledi ve dövüş sporları iyice ilgimi çekmeye başladı. O turnuvadan yaklaşık bir sene sonra aktif olarak antrenmanlara başladım ve azimle çalışarak buralara kadar geldim."

Orada Muay Thai görüp de özellikle taekwondoyu tercih etmenin özel bir sebebi var mıydı?

Muhammed: "Muay Thai branşında engelliler için özel bir kategori bulunmuyordu. Ayrıca o sporda diz ve dirsek vuruşları çok yoğun kullanılıyor; bizim branşımızda ise ağırlıklı olarak ayak vuruşları ön planda. Aslında 'Hangi sporu yapabilirim?' diye özel olarak araştırmadım, antrenmanlar sürecinde hocalarımın yönlendirmesiyle taekwondoya odaklandım."

İlk başladığın dönemlerde özel olarak uyguladığın bir çalışma yöntemi var mıydı, yoksa bu düzen sonradan mı oturdu?

Muhammed: "O ilk zamanlarda özel bir yöntemim yoktu. Ancak şu anda İbrahim Hocamla birlikte çok sistemli bir şekilde çalışıyoruz. Onun hazırladığı programın dışına çıkmıyor, bireysel olarak farklı bir antrenman uygulamıyorum."

İbrahim Hocam, Muhammed'e bu başarıyı kazandıran çalışma prensibiniz nedir?

İbrahim Hoca: "Aslında bu seviyedeki sporcularımızın hepsi özel bir çalışma sürecinden geçiyor. Sadece fiziksel olarak çalışmak, müsabakaya tam anlamıyla hazır olmak için yeterli değildir; bütün teknik bilgileri sporculara eksiksiz aktarmak zorundasınız. Buraya gelen genç sporcularımızla her gün ayrı bir ilgiyle, farklı teknikler üzerine yoğunlaşarak ilgilenmemiz gerekiyor. Bir tekniği ustalikle kullanabilmek ve beynin buna odaklanmasını sağlamak için aynı hareketi bıkmadan usanmadan tekrarlamak şart.

Eskiden Osmanlı döneminde mermer dövülerek 'Osmanlı tokatının' ortaya çıkması gibi, bizim branşımız da sürekli aynı hedefe atılan tekmelerin kusursuzlaşmasına dayanır. Muhammed'in kategorisinde kafaya tekme yasak olsa da, antrenmanlarda ayağı sürekli yukarı çalıştırıyoruz ki müsabaka esnasında bu bir reflekse dönüşsün. Antrenman bilimi, müsabaka psikolojisi ve teknik tamamen farklı disiplinlerdir. Normalde bir insan diz çekmeyi bile tam bilmezken, bizim diz çekişimiz apayrı bir teknik gerektirir. Ben Muhammed'in 4 yıl boyunca milli takım antrenörlüğünü yaptım, Türk Milli Takımının baş antrenörü bendim. Niğde'den paralimpik oyunlarına katılan çok sporcumuz var. Onlarla çalışırken nefes ve teknik gibi konularda özel bir yapıları olduğu için başlarda biraz bocalasam da, zamanla onlara kendi kızıma nasıl davranıyorsam öyle yaklaştım.

Hiçbirini engelli olarak görmedim ve inanın, çok daha zeki olduklarına emin olabilirsiniz. Atamızın 'Ben sporcunun zeki, çevik ve aynı zamanda ahlaklısını severim' sözünün tam karşılığını burada, bu salonda yaşıyoruz.

Muhammed eskiden çok utangaçtı, evden pek çıkmıyordu; uyguladığımız antrenman programları ve takım arkadaşlarıyla kaynaşması sayesinde kendini inanılmaz geliştirdi. Toplumun bakış açısı nedeniyle bazen tedirgin olabiliyorlar ama unutmamalıyız ki aslında hepimiz birer engelli adayız. Muhammed'in şu an dünya ikinciliği ve Avrupa şampiyonluğu var. taekwondo sayesinde devlet sporcusu unvanı alarak hayatını garanti altına aldı ve artık kendisi de antrenörlük yapabilecek donanıma erişti. Devletimizin bu atılıma çok büyük desteği oldu. Paralimpik sporcularla çalışmak bambaşka bir duygu; o kamplar bu çocukların bir araya gelip kaynaştığı, büyük bir aile olduğu yerlerdir."

Muhammed, sana göre bir taekwondo sporcusunda olmazsa olmaz özellikler nelerdir?

Muhammed: "Hız, patlayıcı güç, asla pes etmemek ve hedefe karşı azimli olmak bence en temel özellikler."

Müسابakalara hazırlanırken en çok nelere dikkat ediyorsun?

Muhammed: "Beslenmeme çok özen gösteriyorum. Kondisyonumu her zaman üst seviyede tutmaya çalışıyorum. Bunun yanında, müsabaka öncesinde hocalarımız sürekli maç tecrübesi yaşamamızı sağlıyorlar. Zaten her gün aralıksız antrenman yapıyoruz."

İbrahim Hoca: "Şunu da eklemek isterim; bütün performans sporcularının müsabakadan bir hafta sonra bile aynı tempoda çalışmaya devam etmesi gerekir. Sadece son 15 gün kala vücut dinlensin diye antrenmanlar hafifletilir. Ancak '3-5 ay gelmeyeyim, dinleneyim' denildiği an, o sporcunun bittiği andır. Taekwondo Türkiye'nin en zor sporlarından biri; rakipler çok güçlü ve sayıca fazla."

Paralimpiklerde dahi sıkletlerde 40-50 kişi mücadele ediyor. Şu an bizim grubumuzda 104 kişi var; bu grubun içinden sıyrılıp şampiyon çıkmak için en az 7 maç yapmak, üstün teknik ve kondisyonel dayanıklılığa sahip olmak lazım. Bunlar 3-4 ayda yüklenecek şeyler değil, hiç durmadan, ara vermeden emek vermek gerekiyor."

Sence teknik mi, dayanıklılık mı, yoksa mental güç mü daha ön planda Muhammed?

Muhammed: "Teknik, dayanıklılık ve mental güç... Üçü de çok önemli ve birbirini tamamlayan unsurlar. Biri eksik olduğunda diğerleri de mutlaka yarım kalıyor."

Takım içindeki dayanışma ve antrenman süreciniz nasıl ilerliyor?

Muhammed: "Takım olarak hepimiz birbirimize çok büyük bir destek veriyoruz. Bilmediğimiz veya zorlandığımız bir şey olduğunda hemen birbirimize ya da hocamıza danışıyoruz. Çalışma düzenimizde ise önce ısınmayla başlıyoruz, ardından hafif müsabakalar yapıyoruz. Sonrasında tempoyu artırıp daha yoğun karşılıklı maçlarla antrenmanı tamamlıyoruz."

Niğdeli bir sporcu olarak şehrinizi ve ülkemizi uluslararası alanda temsil etmek sana neler hissettiriyor?

Muhammed: "Uluslararası arenada hem şehrimi hem de ülkemizi temsil etmek tarifsiz bir duygu ve beni inanılmaz gururlandırıyor. Beni bu yolda en çok motive eden şey ise asla pes etmeyip elimden gelenin en iyisini yapmak."

Para taekwondonun Türkiye'deki gelişimini nasıl değerlendiriyorsun?

Muhammed: "Son yıllarda sporcu sayısı çok arttı ve rekabet giderek büyüdü. Ben bu spora 2017'de, lise son sınıftayken başladım ve Türkiye şampiyonu oldum. Sonrasında 2021'e kadar zorlu maçlar geçirdim; çok yenildiğim oldu ama hiçbir zaman pes etmedim. Gelişmeye devam ettik ve 2021'de hem Dünya ikincisi hem de Avrupa ikincisi oldum."

İbrahim Hoca: "Bu yıl da Türkiye şampiyonasına gittik ve yine birinci olduk. Muhammed'in normalde K41 olan kategorisini değiştirip, kolları daha uzun olan sporcuların yarıştığı K44 kategorisine aldılar. Boy ve kol avantajları farklı olduğu için milli takım seçmesini bu yüzden verdik. Önümüzdeki Avrupa şampiyonasına katılamayacak ancak dünya şampiyonası için federasyon durumu değerlendirip nihai kararı verecek."

Muhammed, paralimpik sporların Türkiye genelinde daha fazla tanınması için sence neler yapılmalı?

Muhammed: "Engelli bireylerin mutlaka spora teşvik edilmesi gerekiyor. Belediyelerin ve diğer resmi kurumların bu tür sportif etkinlikleri çok daha fazla duyurması, halkı bu konuda bilinçlendirmesi lazım."

İbrahim Hoca: "Her şeyden önce aileleri bilinçlendirmek en önemli adım. Çoğu aile 'Çocuğum engelli, dışarı çıkarsa ona bir şey olur' korkusuyla çocuklarını ne yazık ki eve kapatıyor."

Gençlik ve Spor'un bünyesindeki bütün antrenörlerin takımlarında en az iki tane paralimpik (Down sendromlu, zihinsel veya bedensel engelli vb.) sporcu bulunması gerekir ki toplum bu durumu yadırgamasın, tamamen içselleştirensin. Milli Eğitim Bakanlığı'nın da bu konuda daha kapsayıcı çalışmalar yapması lazım; zira bazen eğitim ortamlarında bile çocuklar engellerle karşılaşabiliyor. Ailelerin teşvik edilmesi, toplumun onları yardıma muhtaç bireyler olarak görmek yerine, onlara gerçek anlamda omuz verip destek olması lazım."

Muhammed, genç sporculara iyi bir rol model olduğunuzu düşünüyor musunuz?

Bundan sonraki süreçte en büyük hedefiniz nedir?

Muhammed: "Benden sonra, benden çok daha iyi sporcuların da yetişeceğine yürekten inanıyorum. Başarılarımızı haberlerde veya dergilerde gördüklerinde eminim onlar da özenip sporcu olmak isteyeceklerdir. Kategorim değiştiği için şimdi daha da sıkı çalışıp, Allah'ın izniyle olimpiyatlara kadar bu işi zirvede götürmek istiyorum."

İbrahim Hoca: "Önümüzde 2026 yılı Kasım ayında gerçekleşecek çok önemli bir müsabakamız var. Onun öncesinde dünya şampiyonası için seçmeler yapılacak. Orayı başarıyla geçebilirsek ilk ve en büyük hedefimiz Dünya Şampiyonasına katılıp ülkemizi en iyi şekilde temsil etmek."

Sohbetimizi tamamlarken son olarak eklemek istediğin bir şey var mı Muhammed?

Muhammed: "Bana her zaman, her koşulda destek olan aileme ve özellikle bu yolda elimi hiçbir zaman bırakmayan İbrahim Hocama sonsuz teşekkür ediyorum. Hepsinden Allah razı olsun."

İki Farklı Hikâye, Tek Bir Tutku: Tatamide Büyüyen Genç Yıldızlar

Sporun birleştirici gücü, bazen tesadüflerle bazen de doğuştan gelen bir mirasla şekilleniyor. Biri pandeminin zorlu günlerinde bitmek bilmeyen enerjisini atmak için tatamiyle tanıştı, diğeri ise ilk adımlarını doğrudan bir taekwondo salonunda attı. İşte, bambaşka serüvenlerle başlayıp şampiyonluk yolunda birleşen Yaren ve Melek'in ilham verici taekwondo yolculuğu...

Taekwondola tanışmanız hangi yaşlara dayanıyor, bu sporu ne zamandır yapıyorsunuz?

Yaren: Ben 8 yaşında başladım.

Melek: Ben de 5 yaşından beri yapıyorum.

Taekwondoya başlama serüveniniz nasıl gelişti?

Yaren: Ben Covid dönemindeyken başladım. Aslında enerjisini hiç atamayan, oldukça hareketli ve kavgacı bir çocuktum; sürekli birileriyle didişirdim. Annem o dönem hem pandemide sürekli telefona bakmaktan uzaklaşayım hem de biraz enerjimi atıp oyalanayım diye beni taekwondoya gönderdi. Yani başlangıçta amacım sadece zaman geçirmek ve oyun oynamaktı, en azından dövüşmeyi kuralına göre öğreneyim diye düşünmüşlerdi. Ancak sonradan İbrahim Hoca ve Dilek Hoca üzerime çok düştü, bu sporda geleceğimin açık olduğunu gördüler. Onların bu inancıyla maçlara çıkmaya ve kazanmaya başladım. Yavaş yavaş dereceler de gelmeye başlayınca kalıcı bir ilerleme kaydettim.

Gerçekten harika bir dönüşüm.

Melek, senin taekwondoya yöneliminde etkili olan süreç nasıl gelişti?

Melek: Benim hikâyem biraz daha farklı, babam antrenör olduğu için ben zaten küçüklükten beri bu sporun içindeyim. Salonlarda büyüdüm diyebilirim. 5 yaşlarındayken antrenman yapanların arasında dolanır, kendi kendime taklitler yapar, tekmeler atardım. Zaten babam antrenör olduğu için, ben de onun izinden gitmek ve ileride onun mesleğini devam ettirmek isteyerek bu yola girdim ve onun sayesinde devam ettim.

Bugüne kadar kazandığınız şampiyonluklar ve dereceleriniz, neler?

Yaren: Benim ilk şampiyonluğum kickboksta geldi; okullar arası Türkiye şampiyonu oldum. Sonra point fight dalında Türkiye üçüncülüğü elde ettim. Ardından taekwondo branşında Avrupa Şampiyonası'na gittim. Orada madalya alamadım ama ilk 8'e girmeyi başardım.

Melek: taekwondoda Niğde genelinde ve okullar arasında birinciliklerim, çeşitli derecelerim var. Kickboksta ise Avrupa birinciliğim, Avrupa ikinciliğim ve Dünya Kupası ikinciliğim bulunuyor. Ayrıca boksta da Türkiye birinciliğim var. Yakın tarihe bakarsak; 2025'te Avrupa ikincisi oldum, 2023'te kickboksta Avrupa şampiyonluğuna ulaştım. Boksta ve Dünya Kupası'nda da yine 2022-2023 yıllarında elde ettiğim birinciliklerim var.

Antrenmanlarınızda uyguladığınız özel bir çalışma sisteminiz var mı?

Yaren: Kendi aramızda sürekli maç yapıyoruz. Maçtan sonra videoları izleyip rakibimden hangi tekniği yediğime bakıyorum. Eğer açık vermişsem o bölgelerden blok almayı çalışıyorum ya da aynı teknikleri ben uygulamaya çalışıyorum. Yani hata yaptığım yerleri tekrarlamamak için özel bir prova yapıyorum. Sonrasında da eksik olduğum teknikleri geliştiriyorum. İnsan kendini videodan izledikçe hatalarını çok daha net görüyor.

Melek: Biz de daha çok maça yönelik çalışıyoruz. Örneğin, müsabaka esnasında neler yapabileceğimize, hangi açıdan hangi tekniği vurabileceğimize odaklanıp antrenmanlarımızı tamamen buna göre şekillendiriyoruz.

Çok güzel.

Sizce bir taekwondo sporcusunda olmazsa olmaz özellikler nelerdir?

Yaren: Kesinlikle esneklik diyebilirim. Ardından güç ve özgüven geliyor. Özgüvenden kastım aslında cesaret. Sporcunun cesur ve azimli olması şart. Pes etmemek zaten her spor dalı için geçerli bir altın kural.

Melek: Ben de katılıyorum; cesur, özgüvenli ve en önemlisi disiplinli olmak gerekiyor. Eğer bir sporcu başarı istiyorsa mutlaka disiplinli ve planlı bir çalışma sistemine sahip olmalı.

Müsabakalara hazırlanırken özellikle dikkat ettiğiniz noktalar neler?

Yaren: Sakatlanmamaya ve beslenmemize çok dikkat ediyoruz. Sıklet sporu yaptığımız için ister istemez tartı zamanı yaklaştığında kilomuzu ve beslenmemizi düzene sokmamız gerekiyor.

Melek: Antrenmanlarımıza düzenli olarak, aksatmadan ve disiplinli bir şekilde gelmeye özen gösteriyoruz. Zaten düzenli beslenip antrenmanda da efor sarf edince vücut kendini otomatik olarak dengeliyor.

Taekwondoda başarılı olmak için sadece fiziksel dayanıklılık ve teknik yeterli mi?

Yaren: Her şey beyinde bitiyor. Sporcunun kendini zihinsel olarak da maça hazırlaması şart. Mental güç her zaman çok önemli. İsteddiğiniz kadar antrenman yapın, motivasyonunuzun düştüğü o kısacık anda her şey elinizden kayıp gidebilir. Maçın ortasında "ben bu maçı kaybedeceğim" diye düşünürseniz, rahatlıkla kazanacağınız maçı bile verirsiniz. Bu yüzden zihnen güçlü kalmak büyük önem taşıyor.

Melek: Uygulayacağınız tekniğe güvenmek, psikolojik olarak sağlam ve dik durmak müsabakalarda çok belirleyici oluyor.

Antrenmanlarda takım arkadaşı olarak birbirinizi nasıl destekliyorsunuz?

Yaren: Gerçek maça odaklı çalıştığımız için antrenmanlarda da sanki sahada rakibimizle karşı karşıyaymışız gibi dövüşüyoruz. Örneğin torba döverken "maçın son 10 saniyesi kaldı ve maç elimizden gidiyor" diye düşünerek kendimizi motive ediyoruz. Birbirimize destek olmak adına da sürekli hatalarımızı söylüyoruz.

Melek: Birbirimize yeni teknikler gösteriyoruz. Antrenman maçı yaparken birbirimizin boşluklarını yakaladığımızda hemen uyarıyoruz; "Bak gerçek maçta bu boşluktan puan kaybedebilirsin ya da rakibin bu açığı fırsatla çevirebilirsin" diyerek birbirimizi yönlendiriyoruz.

İkiniz ne zamandır birlikte çalışıyorsunuz?

Yaren: Benim bu spora başladığım ilk günden beri. Ben spora Melek'e göre çok daha geç başladım. Ama salona adım attığım andan itibaren hiç ayrılmadık, hep birlikte çalışıyoruz.

Takım olarak günlük çalışma düzeniniz nasıl ilerliyor?

Yaren: Sabah koşularımızı yapıyoruz, şu an bulunduğumuz saat diliminde de akşam 6 antrenmanımız var. Şahsen ben pek yorulmuyorum; enerji patlamamı tam olarak burada gerçekleştiriyorum.

Melek: Salona geldiğimizde önce ısınıyoruz. Ardından hocamızın o günkü programına göre—maç dersi mi yoksa teknik ders mi—hazırlıklarımızı yapıyoruz. Sonrasında antrenmanımız başlıyor ve hocamızın gösterdiği teknikler üzerinde çalışıyoruz.

Birbirinize destek olduğunuz, sinir olduğunuz ya da komik bulduğunuz unutulmaz bir anınız var mı?

Yaren: Tam şu noktada Melek'le maç yapıyorduk. Ben "Bandal" tekniği denemeye çalışıyordum. Hamlemi yaptım ama dengemi kaybedip yere düştüm, o sırada Melek'in kolu bana çarptı. Aslında gerçek bir maçta olsak ve kameralar o açıyı yakalayamasa puan alabileceğim bir pozisyonda. O kargaşada benim elim yanlışlıkla onun suratına çarpınca tokadı andıran bir ses çıktı! İstemsizce herkes benim Melek'e ayakla vurduğumu sandı ama aslında elim değmişti. Ben de hemen "Nasıl vurdum ama hocam!" diye espri yapmaya başladım. Herkes "Nasıl vurdun, biz o açıyı hiç göremedik" diye şaşırdı. Ben de "Ayağımla değil elimle vurdum, nasıl göreceksiniz!" diyerek durumu açıkladım, epey gülmüştük.

Aslında biz o kadar uzun süredir birlikte çalışıyoruz ki, artık birbirimizin hangi tekniği nereden çıkaracağını ezberlemişiz. Birbirimizin taktiklerini yemiyoruz artık.

Melek: Aynen öyle. Mesela Yaren dönerek hamle yapmaya çalıştığında ben onu engelleyip alttan karşılık veriyorum. Gerçek maçta olsa belki rakip o hareketi yiyebilir ama Yaren bana, ben Yaren'e aynı numaraları yediremiyoruz.

Yaren: Çünkü karşımızdaki yeni bir sporcu olsa aklına bile gelmeyecek teknikleri birbirimize uyguluyoruz. Zeki bir sporcuyla antrenman yapmanın hem tehlikeli hem de insanı çok geliştiren bir yanı var.

Niğdeli genç sporcular olarak şehrinizi temsil etmek size nasıl hissettiriyor?

Yaren: Niğde nispeten küçük bir şehir. Büyükşehirlerdeki gibi her türlü imkâna veya çok gelişmiş ekipmanlara her zaman ulaşamayabiliyoruz. Bu yüzden böyle illerden çıkıp büyük dereceler almak, ilimizi başarıyla temsil etmek gurur verici. Sadece ülkemizi değil, özellikle Niğde'yi temsil etmek paha biçilemez bir duygu. En azından şehrimize bir değer katıyor, ismini sporla duyuruyoruz.

Melek: Bazen diğer şehirlerde Niğde pek bilinmiyor veya spordaki potansiyeli fark edilmiyor. Ancak biz derece yaptıkça Niğde'mizin adını daha çok kişiye ulaştırıyoruz. Örneğin şampiyonalarda "Niğde'den böyle başarılı bir sporcu mu çıktı?" diye şaşıyorlar. Bu gerçekten harika bir his. İlimizin kickboks branşında duyulmuş isimleri var ama taekwondoya çok fazla derece yapan yoktu. Biz hem kulübümüzün hem de şehrimizin ismini yukarılara taşıyoruz.

İsimlerinizin diğer illerde ve Türkiye genelinde daha çok duyulması için sizce ne gerekiyor?

Yaren: Tek kelimeyle başarı. Ama sadece bir kez kürsüye çıkmak yetmez; hiç durmadan, istikrarlı bir şekilde derece yapmak gerekiyor. Her sene o kürsüye adını yazdırmalısın. Sürekli bir azim, durmak bilmeyen bir çalışma disiplini gerektiren bir spor bu. İstikrarı sağladıkça zaten ismin kendiliğinden duyuluyor.

Melek: İsmimiz duyuldukça şehir dışı turnuvalara gidiyorsunuz ve federasyonun radarına giriyorsunuz. Türkiye şampiyonluklarının ötesine geçip yurt dışında, uluslararası maçlarda boy göstermek asıl prestiji kazandıran şey. Tabii o seviyeye çıkabilmek için önce Türkiye'de rüştümüzü ispatlamamız, dereceler elde etmemiz gerekiyor.

Müsabakalarda sahaya çıkarken sizi en çok motive eden şey nedir?

Melek: Bizi en çok hocalarımız motive ediyor, bize asıl gücü onlar veriyor.

Yaren: Beni ise rakiplerim daha çok hırslandırıyor. Bazen hakem kararlarında veya sistemde yaşadığımız haksızlıklar moralimizi bozabiliyor. Hakkımızın yendiği maçlar oluyor maalesef. Bu tür durumları gördüğümde çok daha fazla hırslanıyorum. Kazanabileceğim bir maçı haksızlık yüzünden verdiğimde içimdeki kazanma arzusu katlanarak artıyor. En büyük motivasyon kaynağım bu hırs.

Melek: Benim asıl motivasyonum; hocalarımın emeğini boşa çıkarmamak, hem ilimizi hem ülkemizi en iyi şekilde temsil etmek. Bir de kendi başarımla geleceğim için dövüşüyorum. Başarıyı şimdiden yakalayarak ileride rahat bir gelecek inşa etme düşüncesi beni daha motive bir şekilde sahaya çıkarıyor.

Yaren: Buna ben de katılıyorum. Annemi ve üzerimde çok emeği olan İbrahim Hoca'ya gururlandırmak en büyük hedeflerimden biri.

Genç yaşınızda elde ettiğiniz bu başarılarla, sizden sonra spora başlayacak gençlere birer rol model olduğunuzu düşünüyor musunuz?

Yaren: Evet, düşünüyoruz. Sadece teknik anlamda değil, ahlak ve disiplin olarak da iyi birer sporcu olursak arkamızdan gelen gençlere çok güzel örnek teşkil edeceğimize inanıyorum.

Melek: Gençler gelip bizden tavsiye alıyorlar. Bizim çalışma disiplinemizi, ne kadar planlı ve özverili olduğumuzu gördükçe bu spora olan ilgileri daha da artıyor.

Bundan sonraki süreçte en büyük hedefiniz nedir?

Yaren: Avrupa'da güzel bir derece elde etmek ve en büyük hayalim olan olimpiyat şampiyonluğuna ulaşım o kürsüye çıkmak inşallah.

Melek: İnşallah Dünya, Avrupa ve Olimpiyat şampiyonlukları yaşamak.

Biz de bu yolda ikinize de sonsuz başarılar diliyoruz. Son olarak eklemek istediğiniz, ailenize veya sizi destekleyenlere iletmek istediğiniz bir mesajınız var mı?

Melek: Antrenörümüz İbrahim Hocamıza, ahlama, aileme ve bana destek olan herkese çok teşekkür ederim. İyi ki varlar.

Yaren: Ben de canım anneciğime "Seni çok seviyorum" demek istiyorum. İbrahim Hoca ve Dilek Hoca'ya da beni bugüne kadar yetiştirdikleri, üzerimde emekleri olduğu için sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

TABAKTA ALTIN MADALYA: PERFORMANSIN BİLİMSEL VE YASAL FORMÜLÜ

Sporcu beslenmesi; bireyin yaptığı sporun türüne, yoğunluğuna, süresine ve hedeflerine göre genel sağlığını korumak amacıyla oluşturulan özel bir beslenme modelidir. Bu modelin temel amaçları; performansı artırmak, kas kütlelerini korumak veya artırmak, egzersiz sonrası toparlanmayı (recovery) hızlandırmak, sakatlık riskini azaltmak ve bağışıklık sistemini desteklemektir.

Yasal Mevzuat: Türk Gıda Kodeksi (Tebliğ No: 2003/42)

Türkiye’de spor gıdaları, tekniğine uygun ve hijyenik şekilde üretilmesini sağlamak amacıyla belirli kurallara bağlanmıştır. Türk Gıda Kodeksi tebliği uyarınca bu ürün grupları; karbonhidrat miktarı yüksek ürünler, spor içecekleri ve protein bileşenli ürünlerden oluşmaktadır. Karbonhidrat miktarı yüksek ürünlerin toplam enerjisinin en az %75’i şeker ve glukoz polimerlerinden gelmelidir. Spor içecekleri, karbonhidrat ve elektrolitlerin hızlıca yerine konmasını sağlarken; protein bileşenli ürünler, yoğun aktivite dönemlerinde protein dengesini korumak için formüle edilmiştir.

Stratejik Beslenme ve Zamanlama (Timing)

Sporcu beslenmesinde "ne yediğiniz" kadar "ne zaman yediğiniz" de kritiktir. Beslenme stratejileri doğrultusunda, egzersizden 1 ila 4 saat önce orta-yüksek karbonhidrat içeren, düşük yağ ve lifli (örneğin muz ve yoğurt) gıdalar tüketilmelidir. 60 dakikadan uzun süren aktivitelerde saat başı 30-60 gram karbonhidrat alınması gerekirken; egzersiz sonrası ilk 30 dakika içinde glikojen depolarını yenilemek ve kas onarımı sağlamak için 3:1 oranında karbonhidrat-protein karışımı (süt ve muz gibi) önerilmektedir.

“Sahadaki teriniz azminizi, tabağınızdaki denge ise gelecekteki başarınızı temsil eder. Unutmayın ki zafer, sadece çok çalışanların değil; bedeninin biyokimyasına saygı duyanların ödülüdür.”

Hidrasyon ve Sıvı Dengesi

Dehidrasyon; performansta azalma, yorgunluk ve konsantrasyon kaybına yol açtığı için sıvı dengesinin korunması kritiktir. Egzersiz öncesinde 400-600 mL, egzersiz sırasında her 15-20 dakikada bir 150-300 mL ve egzersiz sonrasında kaybedilen her 1 kg ağırlık için yaklaşık 1.5 L sıvı tüketilmelidir. %6-8 oranında karbonhidrat içeren izotonik içecekler de bu süreçte osmolalite dengesi için tercih edilebilir.

drinks suitable for hydration

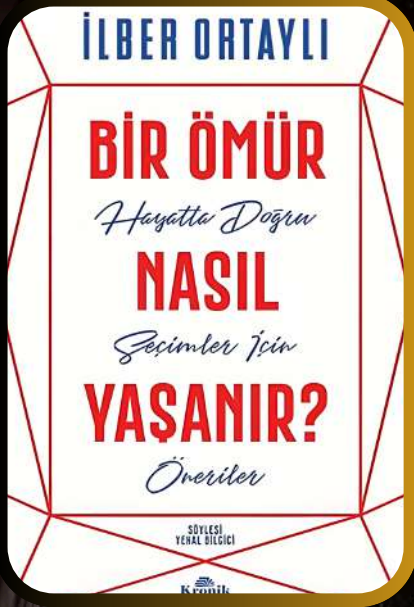
Ergojenik Destekler ve Dozaj Önerileri

Performans artırımı için kullanılan takviyelerde bilimsel dozalara sadık kalınmalıdır. Türkiye’deki yasal düzenlemeler (Tebliğ No: 2003/42) tüketicinin güvenliğini korur:

- **Kreatin:** Kas gücü için günlük doz 5 gramı aşmamalıdır.
- **Kafein:** Dayanıklılık için vücut ağırlığı başına 2-6 mg önerilir.
- **Beta-Alanin:** Kas yorgunluğunu geciktirmek için günlük 2-6 g kullanılabilir.
- **Protein Tozu:** Kas sentezi için 1.2-2.0 g/kg aralığında planlanmalıdır.

Etiket ve Güvenlik Uyarıları

Yasal mevzuat gereği ürün etiketlerinde; "Bu gıda yeterli ve dengeli bir diyetle birlikte tüketilmelidir; tek başına bütün besin öğeleri ihtiyacını karşılamaz," uyarısı bulunmalıdır. Spor içecekleri dışındaki ürünlerde "15 yaş altındaki çocuklar ve hamileler sadece hekim veya diyetisyen gözetiminde tüketebilir," ifadesi yer almalıdır. Ayrıca kreatin içeren ürünlerde, mide-bağırsak rahatsızlığı yapabileceği ve böbrek fonksiyonlarını bozabileceğine dair uyarıların bulunması zorunludur.

Bir Ömür Nasıl Yaşanır?

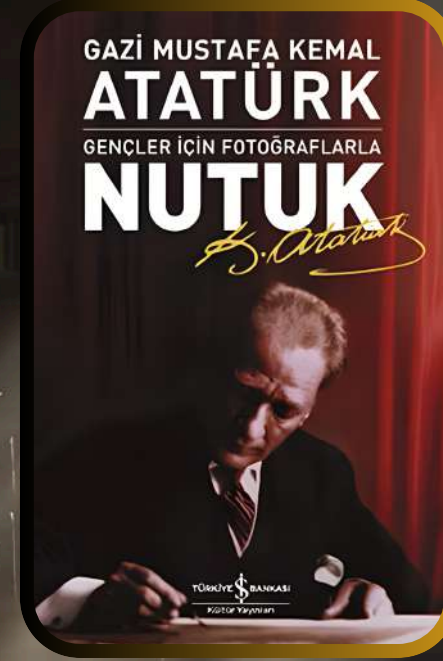
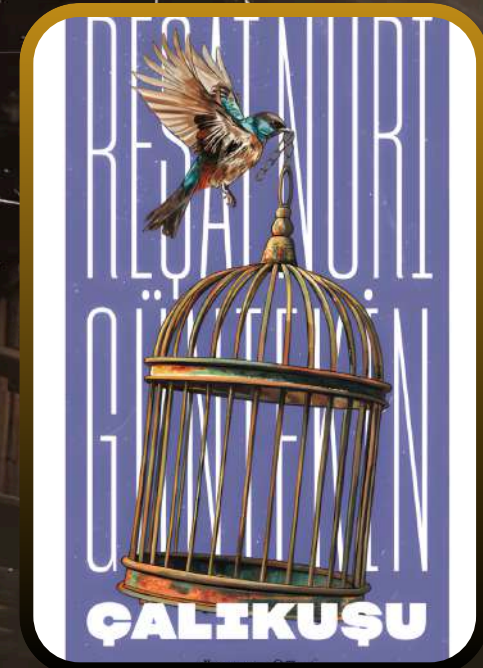
Yazar: Prof. Dr. İlber Ortaylı
Söyleşiyi Yapan / Hazırlayan: Yenal Bilgici
Yayınevi: Kronik Kitap
İlk Baskı Yılı: 2019
Türü: Söyleşi / Tavsiye, Yaşam Rehberi
Sayfa Sayısı: 288

Prof. Dr. İlber Ortaylı, insan ömrünü belirli yaş evrelerine ayırarak, her dönemin nasıl en verimli şekilde değerlendirilebileceğini anlatır. Kendini yetiştirmek ve geliştirmek isteyen bir insanın nasıl eğitim alması, hangi dilleri öğrenmesi, dünyada nereleri gezmesi, neleri okuyup dinlemesi gerektiği üzerine pratik ve ufuk açıcı öğütler verir.

Çalığışu

Yazar: Reşat Nuri Güntekin
İlk Basım Yılı: 1922
Türü: Roman (Sosyal Roman, Romantik Drama)
Önemli Yayınevi: İnkılâp Kitabevi
Sayfa Sayısı: Yaklaşık 544

Çalığışu, Reşat Nuri Güntekin'in unutulmaz klasik romanıdır. Küçük yaşta öksüz kalan ve ele avuca sığmaz yapısıyla "Çalığışu" lakabını alan Feride, nişanlısı Kâmrân'ın ihanetini öğrenince düğün arifesinde İstanbul'dan kaçar. İdealist bir genç kadın olarak Anadolu'nun zorlu şartlarında öğretmenlik yapmaya başlar. Roman, Feride'nin olgunlaşma serüvenini ve yüzleştiği Anadolu gerçeğini duygu yüklü bir dille anlatır.

Gençler İçin Fotoğraflarla Nutuk

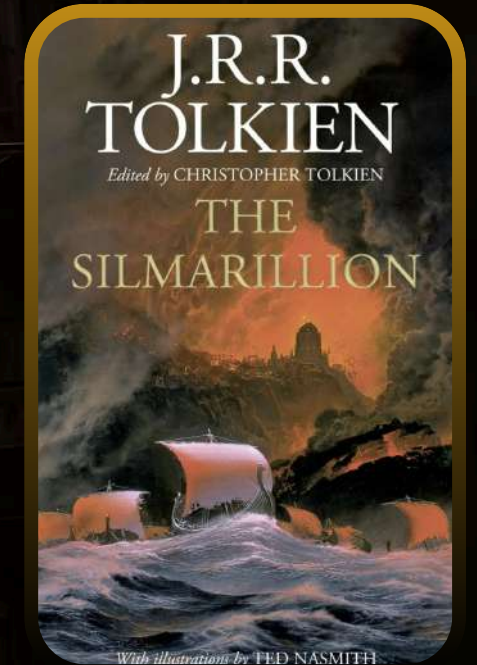
Yazar: Gazi Mustafa Kemal Atatürk
Yayınevi: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları
Türü: Tarih, Anı, İnceleme
Sayfa Sayısı: 656

Atatürk'ün kaleminden Milli Mücadele ve Cumhuriyet'in kuruluş sürecini belgelere dayanarak anlatır. Orijinal metin, gençlerin kolayca okuyabilmesi için sadeleştirilmiş ve dönemin tarihi fotoğraflarıyla zenginleştirilmiştir. 1919'da Samsun'a çıkışla başlayan zorlu bağımsızlık mücadelesini ve devrimleri aktaran eser, Cumhuriyet'i yeni nesillere emanet eden ünlü Gençliğe Hitabe ile son bulur.

Silmarillion

Yazar: J.R.R. Tolkien
Yayına Hazırlayan (Editör): Christopher Tolkien
İlk Basım Yılı: 1977
Türü: Yüksek Fantastik Kurgu, Mitoloji, Destan
Önemli Türkçe Basımı: İthaki Yayınları
Ceviri: Berna Kılınçer

Silmarillion, J.R.R. Tolkien'in Orta Dünya evreninin mitolojik kökenlerini anlatan temel destanıdır. Evrenin varolmasıyla başlayan hikaye, elf Fëanor'un kutsal ışığı barındıran eşsiz mücevherler olan Silmariller'i yapmasıyla şekillenir. İlk Karanlık Lord Melkor'un bu mücevherleri çalıp Orta Dünya'ya kaçması üzerine elfler isyan ederek onun peşinden sürgüne gider. Kitap, elfler, insanlar ve cücelerin İlk Çağ'da Karanlık Lord'a karşı verdiği yüzyıllar süren trajik ve destansı savaşları konu alır.

Cimri

Yazan: Molière

Çeviren: Sabahattin Eyüboğlu

Yöneten: Tansu Biçer

Süresi: Yaklaşık 150 dakika (2

Saat 30 Dakika) - 2 Perde

Cimri, Molière'in klasik eserinin Serkan Keskin'in efsanevi Harpagon performansı ile sahnelenen halidir. Harpagon, parayı çocuklarından bile çok seven, hastalık derecesinde cimri bir adamdır. Çocuklarını zengin yaşlılarla zorla evlendirmek isterken, kendisi de oğlunun aşık olduğu genç kızla evlenmeyi planlar. Ancak bahçeye gömdüğü altın sandığının çalınmasıyla evdeki tüm planlar altüst olur. Oyun, para hırsının insanı düşürdüğü komik ve zavallı durumları anlatır.

Machbeth

Yazan: William Shakespeare

Çeviren: Orhan Burian

Yöneten ve Oynayan: Sertaç Yekeboğa

Süresi: 70 Dakika (Tek Perde)

Yapım: DepoArt Sahne

Macbeth, William Shakespeare'in klasik eserinin Sertaç Yekeboğa tarafından tek kişilik bir performansla sahnelenen yorumudur. Cesur İskoç komutanı Macbeth, cadıların kehaneti ve eşinin kışkırtmasıyla iktidar hırsına kapılıp kralı öldürerek tahta çıkar. Ancak bu ihanet onu paranoyaya ve kanlı bir tiranlığa sürükler. Eserin bu tek kişilik özel sahnelemesi, insanın içsel karanlığını ve psikolojik çelişkilerini çarpıcı bir performansla seyirciye aktarıyor.

Sevgili Arsız Ölüm

Yazan: Latife Tekin

Yöneten: Hakan Emre Ünal

Uyarlayan: Hakan Emre Ünal ve

Nezaket Erden

Oynayan: Nezaket Erden

Süresi: Yaklaşık 85 Dakika (Tek Perde)

Yapım: Tiyatro Hemhâl

Latife Tekin'in aynı adlı romanından uyarlanan tek kişilik bir tiyatro oyunudur. Köyden şehre göç eden kalabalık bir ailenin tutunma mücadelesi, en küçük kızları Dirmit'in gözünden anlatılır. Ailesi şehirden korunmak için katı kuralların arkasına sığınırken; bitmek bilmeyen bir merak ve yaşama sevinciyle dolu olan Dirmit bu engellere boyun eğmez. Oyun, ailenin trajikomik göç hikayesini ve Dirmit'in sınırları aşan renkli özgürlük direnişini seyirciye aktarır.

Hamlet

Yazan: William Shakespeare

Çeviren: Sabahattin Eyüboğlu

Yöneten (Rejisör): Işıl Kasapoğlu

Oynayan: Bülent Emin Yarar

(Uyarlayan: Zeynep Avcı

Süresi: Yaklaşık 90 Dakika (Tek Perde)

Yapım: İstanbul Devlet Tiyatrosu

Hamlet, William Shakespeare'in ölümsüz eserinin Işıl Kasapoğlu rejisi ve Bülent Emin Yarar'ın tek kişilik performansı ile sahnelenen özel bir yorumudur. Danimarka Prensi Hamlet'in, babasını öldürüp tahta geçen amcasından intikam alma çabası ve yaşadığı içsel buhranlar anlatılır. Eserin bu tek kişilik eşsiz sahnelemesinde, Bülent Emin Yarar hikayenin tüm kilit karakterlerine tek başına hayat vererek delilik, ihanet ve intikam döngüsünü çarpıcı bir oyunculukla seyirciye aktarır.

İlk Göktürk: Önsöz

Tür: Tarih

Süresi: 3 Bölüm, 210 dakika

Yönetmen: Alper Çağlar

Yapım Yılı: 2026

Alper Çağlar'ın yönettiği "İlk Göktürk: Önsöz", Türk adının tarihte ilk kez geçtiği Göktürk Devleti'nin kuruluş sürecini ve Bumin Kağan ile kardeşi İstemi Kağan'ın Avarlara karşı başlattığı bağımsızlık isyanını anlatan 2026 yapımı epik bir dönem dizisidir. 3 bölümlük mini dizi olarak yayınlanacaktır.

Cep Herkülü: Naim Süleymanoğlu

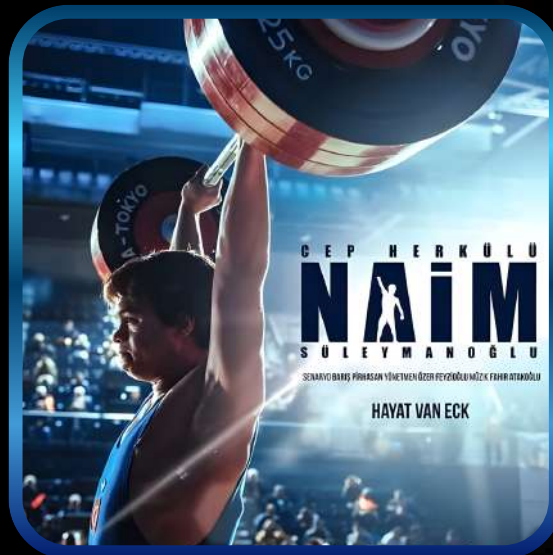
Tür: Biyografi, Dram, Spor.

Süresi: 2 saat 20 dakika

Yönetmen: Özer Feyzioğlu

Yapım Yılı: 2019

Film, 46 dünya rekoru kıran , 3 kez Olimpiyat Şampiyonu olan efsanevi halterci Naim Süleymanoğlu'nun hayatını, Bulgaristan'daki Türk azınlığa yönelik baskıları , Türkiye'ye ilticasını ve spor kariyerindeki destansı başarıları (1988 Seul Olimpiyatları'ndaki 9 dünya rekoru dahil) dramatik bir dille anlatmaktadır.

Ford v Ferrari (Asfaltın Kralları)

Tür: Biyografi, Dram, Spor

Süresi: 152 dakika (2 saat 32 dakika)

Yönetmen: James Mangold

Yapım Yılı: 2019

Ford v Ferrari (Asfaltın Kralları), 1966 Le Mans 24 Saat Yarışı'nın gerçek hikayesini anlatır.

Ford, yarış dünyasını domine eden Ferrari'yi yenmek için vizyoner tasarımcı Carroll Shelby ile anlaşır. Shelby, bu zorlu görev için asi ve dahi pilot Ken Miles'i seçer. İkili, kurumsal bürokrasiye ve fizik kurallarına meydan okuyarak efsanevi Ford GT40'ı yaratır ve Ferrari'yi tahtından indirmek için kıyasıya bir mücadeleye girer.

Bizim İçin Şampiyon

Tür: Biyografi, Dram, Spor

Süresi: 130 dakika (2 saat 10 dakika)

Yönetmen: Ahmet Katıksız

Yapım Yılı: 2018

Bizim İçin Şampiyon, efsanevi yarış atı Bold Pilot, jokey Halis Karataş ve Begüm Atman arasındaki unutulmaz gerçek hikayeyi konu alır.

İstanbul'a gelen Halis, hırçın Bold Pilot ile pistlerde eşsiz bir uyum yakalar ve aynı zamanda patronunun kızı Begüm'e büyük bir aşkla bağlanır. Ancak Begüm'ün amansız bir hastalığa yakalanmasıyla her şey değişir. Artık o büyük yarışlar sadece kazanmak için değil, Begüm'e yaşama sevinci ve umut vermek için koşulacaktır.

TARİHİN TAÇSIZ HÜKÜMDARI

Türkiye’de tarih denildiğinde akla gelen ilk isimlerden biri hiç şüphesiz Prof. Dr. İlber Ortaylı’dır. Ancak onu salt bir "tarihçi" sıfatıyla sınırlamak, eksik bir tanımlama olacaktır. Zira Ortaylı, yalnızca akademik araştırmalar yapan bir bilim insanı değil; aynı zamanda tarihi toplumun gündemine taşıyan, geçmişi bugünün diliyle anlatan ve kültürel mirası canlı tutan müstesna bir aydındır. Onu böylesine özel kılan husus, sahip olduğu engin bilginin ötesinde, bu bilgiyi yorumlama ve kitlelere aktarma biçimidir.

İlber Ortaylı’nın tarihçiliğinde en çok öne çıkan yön, bilgiye gösterdiği titizliktir. Onun dünyasında tarih; yüzeysel anlatılarla yahut kulaktan dolma tevatürlerle geçiştirilebilecek bir alan değildir. Aksine tarih yazımı; sağlam bir belge, dil, coğrafya ve medeniyet birikimi üzerinde yükselir. Bu sebeple Ortaylı, tarihi sadece kronolojik olayların sıralandığı bir cetvel olarak görmez. Meseleleri; şehirlerden kurumlara, mimariden toplumsal hayata kadar uzanan geniş bir medeniyet tasavvuru içinde değerlendirir. Onun süzgecinden geçen tarih, maziye hapsolmuş bir zaman dilimi olmaktan çıkarak bugünü anlamlandırmanın ve yarını daha sağlam temeller üzerinde inşa etmenin en güçlü anahtarlarından birine dönüşür.

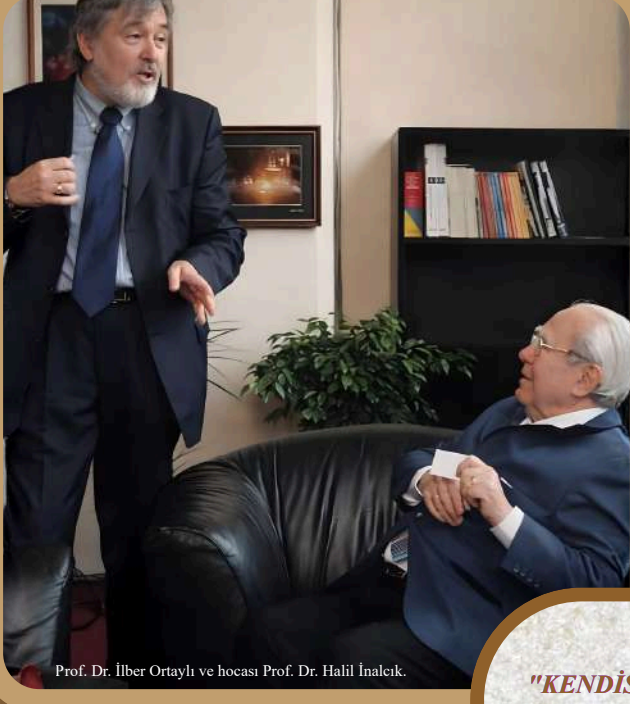
Toplum üzerindeki etkisini perçinleyen en mühim unsurlardan biri de kuşkusuz o özgün anlatım tarzıdır. Televizyon ekranlarında, kürsülerde ve gazete köşelerinde tarihi kuru bir malumat yığını olmaktan kurtarıp adeta nefes alan, canlı bir serüvene çevirir. Yeri geldiğinde sertleşen, yeri geldiğinde ise ince bir nükteyle harmanlanan üslubu sayesinde sadece bilgi aktaran bir akademisyen sınırlarında kalmamış; geniş kitlelerin hürmetle ve ilgiyle takip ettiği bir kültür insanı mertebesine erişmiştir. Toplum ondan yalnızca tarihi vakaları değil; düşünme ciddiyetini, kültür disiplini ve hadiseleri geniş bir perspektiften okuma alışkanlığını da öğrenmiştir.

Ortaylı’nın tarih felsefesinde geçmişi bilmek, sadece maziye duyulan nostaljik bir özlem değil, bilakis bugünü yorumlayabilmek için elzem bir rehberdir. Bir toplumun sosyolojik yapısını, kurumlarının kökenini, şehirlerinin ruhunu ve kültürel reflekslerini kavramanın yolu şüphesiz ki tarihten geçer. Bu yönüyle o, tarihi yalnızca dar bir meraklı zümresine değil; gençlere, öğrencilere ve toplumun her kesimine hitap eden bir ufuk çizgisi olarak sunar.

Eserlerinde Hayat Bulan Entelektüel Birikim

Bu derin birikim, kaleme aldığı kıymetli eserlerde tüm berraklığıyla yankı bulur:

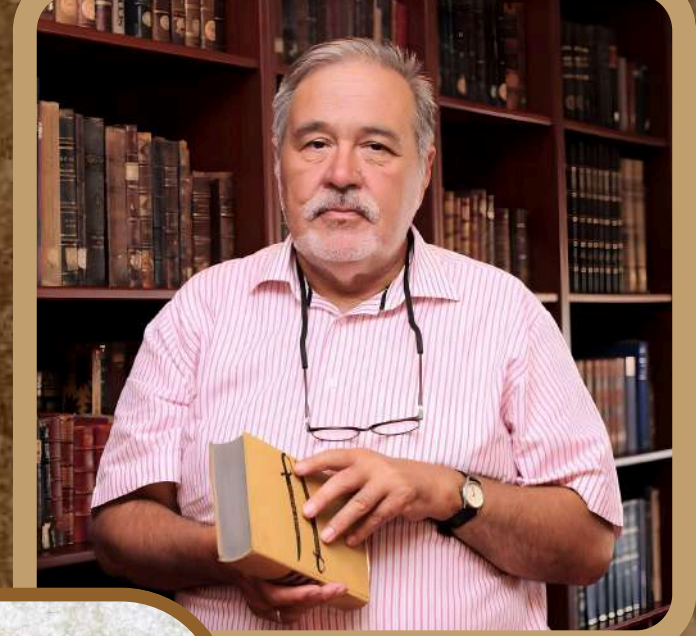
- **İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı:** Osmanlı modernleşmesinin sancılarını anlamak isteyenler için sarsılmaz bir başucu kitabıdır.
- **Osmanlı’yı Yeniden Keşfetmek:** İlmi ciddiyetten taviz vermeden çok daha geniş bir okur kitlesine ulaşmayı başaran ufuk açıcı bir çalışmadır.
- **Türklerin Tarihi (Seri):** Türklerin tarih sahnesindeki uzun yürüyüşünü geniş bir perspektifle ele alır.
- **Gazi Mustafa Kemal Atatürk:** Cumhuriyetin kurucusunu tüm yönleriyle tarihsel bir gerçeklik zeminine oturarak inceler.
- **Bir Ömür Nasıl Yaşanır?:** Onun sadece arşive kapanan bir akademisyen olmadığını, aynı zamanda bilge bir hayat rehberi olduğunu kanıtlayan eseridir.

Prof. Dr. İlber Ortaylı ve hocası Prof. Dr. Halil İnalçık.

*“Atatürk Türkiye’si
bozkırın ortasındaki
bir ışıltıdır.”*

*“Türkler olmadan
bir dünya tarihi
yazmak
söz konusu değildir.”*

***“KENDİSİNDE TARİH BABINDA
ARADIĞIM SORULARIN CEVAPLARINI
BULDUM.”***

Tarih bazen yalnızca arşivlerde değil, bir hocanın öğrencisinde bıraktığı izde de yaşar. Prof. Dr. İlber Ortaylı’nın Halil İnalçık için söylediği “Kendisinde tarih babında aradığım soruların cevaplarını buldum.” sözü, bu bağı en iyi anlatan ifadelerden biridir. Bu cümlede hem hayranlık hem de ilme duyulan derin bir saygı vardır.

Halil İnalçık, Türk tarihçiliğinde belgeye dayalı düşüncenin ve akademik ciddiyetin en güçlü temsilcilerindendir. İlber Ortaylı ise hocasından aldığı bu disiplini kendi birikimi ve yorum gücüyle geliştirmiştir. Onun tarihçiliğindeki titizlik ve kaynak hassasiyeti, bu güçlü hocalık ilişkisinin izlerini taşır.

Bu bağın değeri yalnızca bilgi aktarımında değil, bir düşünme biçiminin aktarılmasında da görülür. Ortaylı, İnalçık’tan sadece tarih öğrenmemiş; tarihe nasıl bakılması gerektiğini de öğrenmiştir. Bu yüzden bu ilişki, Türk tarihçiliğinde kalıcı bir ilim mirası olarak öne çıkar.

Halil İnalçık’tan aldığı tarih ciddiyetini kendi yorum gücüyle genişleten Prof. Dr. İlber Ortaylı, tarihin büyük kırılma noktalarını görünür kılan bir isimdir. Onun “Türkler olmadan bir dünya tarihi yazmak söz konusu değildir.” sözü de bu bakışın güçlü bir yansımasıdır. Bu ifade, abartılı bir övgüden çok, Türklerin dünya tarihindeki belirleyici yerine dikkat çeken bir tespittir.

Türkler, Orta Asya’dan Anadolu’ya, Balkanlar’dan Orta Doğu’ya uzanan geniş coğrafyalarda yalnızca devlet kurmamış; siyasi, askerî ve kültürel dengeleri de etkilemiştir. Göçler, fetihler, imparatorluklar ve medeniyet karşılaşmaları düşünüldüğünde, bu tarihsel rol açıkça görülür. Ortaylı’nın sözü, işte bu ağırlığı hatırlatır.

Bu yönüyle Ortaylı, Türk tarihine yalnızca milli bir çerçeveden değil, dünya tarihi içindeki yeriyle bakılması gerektiğini vurgular. Böylece bu söz, kuru bir övünçten değil; tarihî gerçekliğe dayanan sağlam bir bilinçten doğar.

TÜRK LÜK BİLİMİNİN BİR ASIRLIK SESİ

Zeynep Korkmaz

Bir dili anlamak, yalnızca onun kelimelerini bilmek değil; o dilin tarihsel akışını, sesini ve kültürel dokusunu çözmek demektir. Bu derinliği Türkçeye kazandıran ve ömrünü Türklük bilimine adayan en önemli isimlerden biri, hiç şüphesiz Prof. Dr. Zeynep Korkmaz'dır. 6 Şubat 2025 tarihinde, 103 yaşında aramızdan ayrılan Korkmaz, yalnızca bir akademisyen değil, aynı zamanda Türk dilinin hafızasını koruyan ve geleceğe taşıyan eşsiz bir bilim insanıydı.

DTCF Koridorlarından Dünyaya Uzanan Bir Akademik Yolculuk

5 Temmuz 1921'de Nevşehir'de başlayan hayat hikâyesi, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin (DTCF) ilk dönem ruhuyla şekillenmiştir. Prof. Dr. Saadet Şakir Çağatay'ın asistanı sıfatıyla adım attığı akademik dünyada, masa başı araştırmacılığının sınırlarını aşmıştır. 1940'ların imkânsızlıkları içinde, Amerikan Büyükelçiliğinden temin ettiği bir kayıt cihazıyla Güneybatı Anadolu'da köy köy dolaşmış; at ve merkep sırtında, şalvar ve yemeniyle kadınların arasına karışarak saha araştırmacılığında çığır açmıştır. Bu yerel derinliği uluslararası alana taşıyan Korkmaz; Almanya'da Annemarie von Gabain ile çalışmış, British Museum ve Oxford kütüphanelerinde yazma eserlerin izini sürmüştür. 1986 yılında Özbekistan'daki uluslararası PIAC toplantısında yalnızca İngilizce, Fransızca ve Rusça tebliğ kuralını yıkarak bildirisini Türkçe sunması, onun dilimize duyduğu tavizsiz saygının ve evrensel bir otorite oluşunun en net kanıtıdır.

Türkçe Eğitimi ve Dilbilgisine Yön Veren Temel Eserler

Zeynep Korkmaz'ın eserleri, bugün Türkçe eğitimi alanında çalışan araştırmacıların temel başvuru kaynağıdır. Türkiye Türkçesi Grameri (Şekil Bilgisi) eseri, kelimelerin morfolojik yapısını yalnızca birer kural yığını olarak değil, dilin yaşayan ve nefes alan yapıtaşları olarak ele alır. Bunun yanı sıra Gramer Terimleri Sözlüğü ve ciltler dolusu Türk Dili Üzerine Araştırmalar serisi, alanın terminolojik ve tarihsel altyapısını sağlamlaştırmıştır. Tüm bu akademik üretimin zirve noktalarından biri ise şüphesiz Nutuk üzerine yaptığı muazzam çalışmadır. O, Atatürk'ün bağımsızlık mücadelesini ve dil devrimini felsefi bir bütünlük içinde kavramış; bu eşsiz eseri aslına ve ruhuna tam bir sadakatle günümüz Türkçesine aktarırken sadece kelimeleri sadeleştirmekle kalmamıştır. Mustafa Kemal'in düşünce dünyasını, milli mücadelenin ruhunu ve Türk gençliğine bırakılan o ağır manevi emaneti, sarsılmaz bir şuurla yeni nesillerin zihnine en duru hâliyle taşımıştır. Bu yönüyle Korkmaz, dile sadece teorik değil, tarihi ve toplumsal bir sorumlulukla yaklaştığını kanıtlamıştır.

Genç Kalemlere ve Akademisyenlere Bırakılan Miras

Prof. Dr. Zeynep Korkmaz, ortaya koyduğu kapsamlı eserlerle Türkçenin yapıtaşlarını sağlamlaştırmış ve dil çalışmalarına evrensel bir vizyon kazandırmıştır. O, dil araştırmalarının masa başında bitmediğini; aksine dilin tarihsel, sosyolojik ve kültürel bağlamıyla bir bütün olduğunu savunmuştur. Bugün edebiyat ve Türkçe alanlarında ürün veren pek çok araştırmacı, onun kurduğu bilimsel çatı altında yetişmiş ve çalışmalarını bu sağlam temel üzerine inşa etmiştir. Bize düşen sorumluluk, onun bilimsel dürüstlük ve titizlikle oluşturduğu bu zengin mirası devralarak Türkçenin inceliklerini araştırmaya, dilimizi korumaya ve geliştirmeye devam etmektir.

Görünmez Köprülerin Mimarı: Sınırları Aşan Bir Sevda ve Radyo Amatörlüğü

Elektrik devreleri, kablolar, ölçüm cihazları... Bir elektrik-elektronik mühendisi olarak günlerim genellikle bunlarla geçiyor. Ama çocukluğumdan beri içimde, mesleğimin sınırlarını aşıp görünmez köprüler kuran bambaşka bir tutku var desem? Telsizcilik!

"Burası TA4EKY. Operatör Ekrem. Tüm istasyonlara 73, frekansta QRV!"

Kulağa ajan filmlerinden fırlamış gizli bir şifre gibi geliyor, değil mi? Oysa bu cümle, bizim dünyamızın kapılarını aralayan o sihirli anahtar. Bir radyo amatörü telsizini röleye bağladığında işte tam olarak bu anonsu yapar. Her defasında telsizi elime alıp boşluğa bu çağrıyı bıraktıktan sonra, ağzım kulaklarımda, kilometrelerce öteden gelecek o yanıtı beklerim. O anki heyecanı kelimelere dökmek inanın çok zor!

İşin Alfabetesi: Çağrı İşareti ve "73" Ne Demek?

- Çağrı İşareti: Bu bizim dünyadaki benzersiz parmak izimizdir. Önek (Türkiye için TA, TB, TC vb.), bulunduğumuz bölgenin numarası (Örn: 4. bölge) ve bize özel sonekin (EKY) birleşmesinden oluşur.
- Gizemli 73: Aslında 1800'lü yıllardan, telgraf döneminden kalma tarihi bir şifredir. "Selamlar, en iyi dileklerle" anlamına gelir. Biz amatörler, havadaki sohbetimizi bitirenken evrensel bir saygı duruşu olarak hep "73" deriz.

Peki, Bu Sevda Nasıl Başladı?

Bu tutkunun peşine düşmem aslında ta ortaokul yıllarıma dayanıyor. İlk amatör telsizi gördüğümde içimdeki o elektronik sevdası fena hâlde alevlenmişti ama nedense bu hevesi sürekli erteliyordum. Ta ki o güne kadar... 6 Şubat gibi devasa bir felaketi yaşamak, bana ve hepimize iletişimin, radyo amatörülüğünün ne kadar hayati olduğunu çok acı bir şekilde gösterdi.

O gün kendime bir söz verdim. YKS'nin bittiği gün, hiç vakit kaybetmeden Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü'nün sitesine girip amatör telsizcilik sınavına başvurudum. Sınavı geçtim, A sınıfı belgemi ve çağrı işaretimi aldım. Artık resmen bir radyo amatörüydüm!

Dalgaların Yaşı Yok: 12 Yaşındaki Kahramanlar

Bu dünyanın sadece yetişkinlere özgü sıkıcı bir teknik hobi olduğunu sanıyorsanız, çok yanılıyorsunuz! Niğde'de yaşayan 12 yaşındaki Burak'ı düşünün; o zorlu sınavları büyük bir azimle geçip "TA5BTI" çağrı işaretiyle amatör telsizci oldu. Kendi evimizde de benzer bir gurur tablosu var. 16 yaşındaki kardeşim Muhammed Talha, benim telsiz sevdamdı öyle bir etkilendi ki, çalışıp çabaladı ve o da belgesini aldı. Şimdi "TA4YMT" çağrı işaretiyle, o koca gökyüzünde benim en güvenilir istasyon partnerim. Düşünsenize; 12 yaşındaki Burak, 16 yaşındaki Muhammed Talha gibi pırıl pırıl, vizyoner gençlerimiz var. Şebekeler çöktüğünde bu ülkenin iletişim ağı böylesine zıpkın gibi ellere emanet.

Biz telsizcilerin bir de kendi aramızda "çevrim" dediği bir ritüeli vardır. Her hafta belirli günlerde ortak bir frekansta buluşup adeta yoklama alıyoruz. Sırayla anons geçip sinyallerimizi test ederiz. Bu neden mi önemli? Çünkü bu çevrimler; gün gelip de tüm telefon şebekeleri sustuğunda, karanlıkta birbirimizi nasıl bulacağımızın en kritik tatbikatıdır.

"Alt Tarafı Bir Telsiz, Alıp Konuşsam Olmaz Mı?"

Aklınızdan bu sorunun geçtiğini duyar gibiyim. "Alt tarafı bir telsiz kullanmak için sınava, belgeye ne gerek var?" Uzaktan bakınca haklısınız ama işin aslı hiç de öyle değil. Elektromanyetik dalgaların şakası olmaz. Bizler sadece bize kanunlarla tahsis edilen frekanslarda konuşmak zorundayız.

Eğer bilmeden o sınırın dışına çıkarsanız, kendinizi bir anda ambulans şoförlerinin ya da gizli görevdeki emniyet güçlerinin telsiz kanalında bulabilirsiniz! Bu da geri dönüşü olmayan can ve mal kayıplarına neden olabilir. Sınava girmek, size bu hayati kuralları öğretir. Diyelim ki yanlışlıkla frekans dışına kaydınız; resmi ve belgeli bir operatör olmanız, karşınızdaki yetkililerin size yaklaşımını tamamen değiştirir.

Şebekeler Sustuğunda Hayat Kurtaran Cihazlar

Yangın ve deprem gerçeğiyle yaşayan bir afet ülkesiyiz. Telefonlar sustuğunda yaşadığımız o çaresizliği ve paniği hepimiz biliyoruz. İşte bu yüzden hepimizin köşesinde iletişim için bir B planı, bir telsizi olmalı.

Afet anlarında hayat kurtaran iki ana aktörümüz var: Dual Band ve PMR telsizler. Dual Band cihazlar VHF ve UHF bantlarında çalışır, geniş kitlelere ulaşmak için şehirlerdeki rölelere bağlanır. Ancak bu güçlü cihazları kullanmak için Amatör Telsizcilik belgeniz olmak zorunda. PMR telsizler ise belge gerektirmeyen, belirli kanalları olan, çekim gücü daha düşük ama afet çantalarının olmazsa olmazı, cankurtaran cihazlardır.

Hangi Dalga, Nerede Sörf Yapar?

Kanunlar, radyo amatörleri için havada görünmez şeritler (bantlar) ayırmıştır:

- VHF (Very High Frequency): Biz amatörler burada 144 ile 146 MHz arasındaki dilimde geziniriz.
- UHF (Ultra High Frequency): Binaların ve betonarmenin içinden rahatça sızabilen bu bantta ise adresimiz 430 ile 440 MHz arasındadır.

Simplex İletişim Nedir?

Röleye (aktarıcıya) ihtiyaç duymadan, iki telsiz arasında doğrudan kurulan baş başa iletişime "Simplex" adı verilir.

İşin En Büyüklü Kısmı: Kendi Cihazınla Okyanusları Aşmak

Gelelim radyo amatörülüğünün o en gizemli, en büyüleyici kısmına: HF, yani kısa dalga! ucundaki bir insanla anında sohbete başlarsınız.

3 MHz ile 30 MHz arasındaki bu frekanslarda radyo dalgaları, gökyüzündeki iyonosfer tabakasına çarpar, oradan yansıyıp binlerce kilometre öteye ulaşır. Hiç tanımadığımız, dünyanın bambaşka bir

Dahası, bizim camiada "Homebrew" dediğimiz muazzam bir kültür var: Kendi telsizini kendin yapmak! Bir elektrik-elektronik mühendisi olarak rahatlıkla söyleyebilirim ki; boş bir bakır plakete o küçük transistörleri lehimlemek, devreyi sıfırdan kurup bobinleri kendi ellerinizle tek tek sarmak... Sonra da o masada kendi ellerinizle yarattığınız cihazla okyanusları aşip bir başkasına sesinizi duyurmak... İşte bu, fizik kurallarının biz fani insanlara sunduğu en büyük sihirdir!

Görünmez Dalgalara Karışırken...

Ben bu serüvene, olası bir afette çaresiz kalmamak, sesimi duyurabilmek için mantıklı bir adım olarak başlamıştım. Ancak elektroniğe olan o eski ilgim, mühendisliğim ve hatta ailemin bile bu sürece dâhil olmasıyla, telsizcilik benim için sınırları aşan, vazgeçilmez bir yaşam biçimi hâline geldi. Kim bilir, belki bir gün frekansların arasında sizinle de karşılaşırız. Hepinize 73!

Cumhuriyet Tuvalinde Bir Usta İbrahim Çallı

Sanat, bir ulusun ruhunu görünür kılan en güçlü aynadır. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş yıllarına ve o dönemin coşkusuna baktığımızda, bu aynayı en ustaca tutan isimlerden birinin İbrahim Çallı olduğunu görürüz. Çizgi ve hacimden önce rengi baş tacı eden, fırçasından dökülen ışıkla koca bir dönem aydınlatan Çallı, sadece bir ressam değil; aynı zamanda Cumhuriyet'in sanat hafızasını inşa eden bir devdir.

Çallı'dan Paris'e Uzanan Işık Yolu

1882'de Denizli'nin Çal kasabasında filizlenen bu hikâye, aslında askeri eğitim almaya üzere çıkılan bir İstanbul yolculuğuyla başlar. Ancak Şeker Ahmed Paşa'nın desteğiyle Sanayi-i Nefise Mektebi'nin kapılarında girmesi, genç İbrahim'in içindeki o büyük yaratma tutkusunu serbest bırakır. Paris'e uzanan eğitim hayatında edindiği izlenimci ruhu Anadolu'nun hamuruyla yoğuran usta, yurda döndüğünde Türk resmine yepyeni bir soluk getirir. Etrafında toplanan yeteneklerle "1914 Kuşağı"nın öncüsü olan Çallı, İstanbul'un sokaklarını, günlük yaşamını hızlı ve canlı fırça darbeleriyle ölümsüzleştirirken, Güzel Sanatlar Akademisi'nde sayısız öğrenci yetiştirerek Türk sanatına yön verir.

Gönüllerdeki Mustafa Kemal

Çallı'nın sanat yaşamındaki en önemli dönüm noktalarından biri, hiç şüphesiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve devrimlerini tuvale aktarmasındaki başarısıdır. Bilindiği üzere Atatürk uzun süre sabit kalarak poz vermekten pek hoşlanmazdı; bu sebeple portresini yapacak olan Çallı'ya, modelliğine ihtiyaç duymadan da çalışabileceğini önceden belirtmiştir. Ancak usta ressam, zekâsını fırçası kadar iyi kullanarak "Paşam, Türk milletinin gönlündeki Mustafa Kemal'in portresini yapmama izin verir misiniz?" diye sorar. Bu içten talep karşısında gülümseyen Atatürk, "Madem gönüllerde yaşayan Mustafa Kemal'i çizeceksin, o zaman benim modelliğime ihtiyacın yok" diyerek ona aradığı ilhamı verir.

Çallı bu portreyi tamamen kendi zihnindeki yansıma göre çizmesine rağmen, Avusturyalı ressam Wilhelm Victor Krausz'dan (1878-1959) sonra Atatürk'ün yüzünü tuvale en başarılı aktaran isimlerin başında gelir. Üstelik o, Gazi'nin sofrasına davet edilerek onun sempatisini kazanan o şanslı ustalardan biridir. Bir gün sofradaki sohbette Atatürk, Avrupa'dan gelip eserler üreten ressam ve heykeltıraşları kastederek Çallı'ya sitemini şu sözlerle dile getirir: "Siz neredesiniz Çallı İbrahim? Çalılara mı gömüldünüz de hiç sesiniz çıkmıyor? Avrupalılar gelip memleketlerine dönüyorlar." Çallı'nın cevabı ise ustalığı kadar keskindir: "Paşam, Akademi'de benim yaptığım bir portreniz var, anlaşılan onu duymamışsınız. Gidin bir görün; asıl Atatürk siz değilsiniz, O'dur."

Moskova Rüzgarı ve Müzedeki Tatlı Atışma

Sınırları aşan bu fırça, 1935'teki Moskova sergisinde de yankı bulur. Rus eleştirmenlerin, "Türk milletinin şefinin iradeli silüetini kuvvetle yansıtıyor" diyerek övdüğü portre, sanatı bir milletin can damarı olarak gören Atatürk'ü fazlasıyla memnun eder.

Nitekim bu vizyonla 1937'de açılan Devlet Resim Heykel Müzesi'nin o tarihi gününde, Çallı'nın "Gönüllerdeki Mustafa Kemal" tablosu da başköşededir. Tabloyu inceleyen Atatürk, ressamın gözünden kaçtığı düşündüğü bir detayı yakalayarak, "Fena değil ama bunun gözlerinden biri sağa, biri sola bakıyor, neden?" diye sorar. Çallı, tarihe geçen o zarif ve kıvrak yanıtı verir: "Paşam, siz sağı, solu ve uzağı gören bir insansınız. İmkânım olsaydı bir de arkaya baktırırdım."

Sanatta Tarihi Gerçeklik

Tüm bu samimi diyalogların yanında Atatürk, sanatta tarihi gerçeklerin doğru yansıtılmasına büyük önem veren dikkatli bir liderdir. Çallı'nın "Zeybekler Kurtuluş Savaşı'nda" adlı tablosunu incelerken, sanatın estetiği ile dönemin acı gerçekleri arasındaki o ince çizgiyi hatırlatır: "Biz Kurtuluş Savaşı'nda yemeye ekmek bulamıyorduk, senin resmindeki atlar nasıl bu kadar semirmiş?" Bu ince eleştirinin ardından Çallı'nın, o görkemli tabloyu yeniden elden geçirerek atları dönemin zorluklarını yansıtacak şekilde zayıf hale getirdiği söylenir.

Bir Devrin Renkli Haftası

İbrahim Çallı, 1960 yılında 78 yaşında hayata veda ettiğinde, ardında yalnızca fırça darbeleriyle bezenmiş tuvaler değil; Cumhuriyet aydınlanmasının görsel bir manifestosunu bıraktı. Yeniye açık, ışıkla dans eden bu dev isim, Atatürk'ü ve Cumhuriyet'in ruhunu hepimizin kalbine resmetmeyi başardı. O paletten süzülen aydınlık, bugün hâlâ genç sanatçılara ilham olmaya ve Cumhuriyet tuvalinde nefes almaya devam ediyor.

SANATIN ÖZGÜR RUHU

Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün, "Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir." sözü, Cumhuriyetimizin kuruluş felsefesindeki en derin estetik ve vizyoner yaklaşımlardan birini yansıtır. Sadece bizim topraklarımızda değil, sınırları aşan evrensel sanat anlayışında da yabancı sanatçıların düşüncelerinin bu vizyonla ne kadar büyük bir benzerlik taşıdığını görebiliriz. Nitekim ünlü ressam Pablo Picasso'nun, "Sanat, günlük hayatın tozunu ruhumuzdan yıkayıp temizler." diyerek ifade ettiği o arınma ve yenilenme hâli, Cumhuriyet'in ilanıyla birlikte ülkemizin dört bir yanında tam anlamıyla yaşanmıştır.

Cumhuriyet'le birlikte temelleri atılan bu köklü "zihin rönesansı", aslında modern Cumhuriyet sanatının can damarını oluşturmuştur ve bizler de üzerimize düştüğü gibi bunu bugün de layığı ile devam ettirebiliyoruz. Bir edebiyat öğrencisi gözü ile dünya edebiyatı ve sanat tarihine baktığımda, en görkemli eserlerin ancak aydınlık, yeniliğe açık toplumlar tarafından üretildiğini görüyoruz. Sizlere birkaç tane örnek vermek istiyorum: Türkiye'nin ilk kadın heykeltıraşı Sabiha Bengütaş, ilk Türk kadın ressamlarımızdan Mihri Müşfik, ilk Türk kadın opera sanatçımız Semiha Berksoy, kadın tiyatrosu denince akla gelen ilk ismimiz Afife Jale ve Kurtuluş Savaşı'ndaki 'Zeybekler' tablosu ile bildiğimiz İbrahim Çallı gibi daha saymadığım birçok isim, Cumhuriyet sanatının temellerini atan ustalarımızdır. Sanat, yenilikçi ve estetik bir vizyonun en saf, en somut örneğidir ve biz bugün ülkemizde sanatçılarımızla bu vizyonun birçok örneğini görüyoruz.

Cumhuriyet aydınlanmasını sadece meydanlardan ibaret düşünmeyelim arkadaşlar; bu aydınlanma aynı zamanda atölyeleri, sergi salonlarını ve sahneleri de aydınlatmıştır. Öyle ki, Cumhuriyetimizin ilk yıllarında peş peşe açılan konservatuvarlar, yurt dışına eğitim için gönderilen ve ülkemize donanımlı birer sanatçı olarak dönen yetenekli gençlerimizle birleşmiş ve Anadolu'nun en ücra köşelerine dahi ulaşabilen tiyatro etkinlikleriyle şekillenerek sanatla taçlandırdığımızın en büyük kanıtı hâline gelmiştir.

Cumhuriyetin ilk günlerinde sanata bir medeniyet projesi olarak heyecanla bakan o gençlerin yerini, bugün evrensel değerleri dijital çağın dinamikleriyle harmanlayan biz gençler aldık. Bugün bizlere düşen bu mirası yalnızca taşımak değil, onu modern çağın ruhuyla yaşatmaktır. Bizlerin sanata bakışı, dijital sanatın, modern edebiyatın ve yenilikçi tasarımın evrensel diliyle yeniden yorumlamaktır. Özellikle edebiyat sanatıyla yakından ilgilenen bir genç olarak, bu üretkenlik sürecinin iç dünyamızı nasıl zenginleştirdiğini bizzat deneyimliyorum. Günümüzde birçoğumuzun elinde fırçalar yerine dijital kalemler, kağıtlar yerine parlayan ekranlar var ve bizler bu araçlarla üretmeye, bu mirası yarına taşımaya devam ediyoruz.

Özünde, sanatın sadece estetik bir değer üretmek olmadığını; insanları, özellikle de biz gençleri bir araya getirip ruhlarımızı iyileştiren çok güçlü bir bağ olduğunu unutmamalıyız. Birbirimizden ne kadar farklı olsak da sanat bizi ortak bir duygu paydasında buluşturur, zihinsel yorgunluklarımızı sağıtır ve içimizdeki umudu diri tutar. Cumhuriyetimizin bize sunduğu bu aydınlık yolda, sanatın o birleştirici ve iyileştirici gücüyle birbirimize daha sıkı kenetlenebiliriz. Bilmeliyiz ki; sanata tutunan, üretmekten vazgeçmeyen ve estetik bir kaygı taşıyan her genç, hem kendi ruhunu iyileştirecek hem de çevresine sonsuz bir aydınlık saçacaktır.

THE FREE SPIRIT OF ART

The Great Leader Mustafa Kemal Atatürk's quote, "One of the lifebloods of a nation that remains devoid of art has been severed," reflects one of the most profound aesthetic and visionary approaches in the founding philosophy of our Republic. We can see how the ideas of foreign artists bear a great similarity to this vision, not only in our own lands but also in a universal understanding of art that transcends borders. Indeed, the state of purification and renewal expressed by the famous painter Pablo Picasso, who stated, "Art washes away from the soul the dust of everyday life," was fully experienced across our country with the proclamation of the Republic. This deep-rooted "mental renaissance," whose foundations were laid with the Republic, has in fact formed the lifeblood of modern Republican art, and we continue this worthily today, as is our duty.

From the perspective of a literature student, when I look at world literature and art history, we see that the most magnificent works are produced only by enlightened societies open to innovation. I would like to give you a few examples: Sabiha Bengütaş, Turkey's first female sculptor; Mihri Müşfik, one of our first Turkish female painters; Semiha Berksoy, our first Turkish female opera singer; Afife Jale, our first name that comes to mind regarding women's theater; and İbrahim Çallı, known for his 'Zeybekler' painting from the War of Independence, along with many other names I have not mentioned, are the masters who laid the foundations of Republican art. Art is the purest, most concrete example of an innovative and aesthetic vision, and today we see many examples of this vision through our artists in our country.

Friends, let us not think of the Republican enlightenment as consisting only of public squares; this enlightenment has simultaneously illuminated studios, exhibition halls, and stages. So much so that the conservatories opened one after another in the first years of our Republic combined with our talented youth, who were sent abroad for education and returned to our country as well-equipped artists, and became the greatest proof of how we crowned the Republic with art, taking shape through theater activities that reached even the most remote corners of Anatolia.

Those young people who looked at art with excitement as a civilization project in the early days of the Republic have been replaced today by us, the youth who blend universal values with the dynamics of the digital age. Today, the duty that falls upon us is not merely to carry this heritage but to keep it alive with the spirit of the modern age. Our approach to art is to reinterpret it through the universal language of digital art, modern literature, and innovative design. Particularly as a young person closely interested in the art of literature, I personally experience how this productive process enriches our inner world. Today, many of us hold digital pens instead of brushes and glowing screens instead of papers, and we continue to produce with these tools, carrying this legacy into tomorrow.

At its core, we must not forget that art does not merely produce aesthetic value; it is a powerful bond that brings people together—especially us young people—and heals our souls. However different we may be from one another, art unites us on a shared emotional plane, soothes our mental fatigue and keeps the hope within us alive. On this bright path offered to us by our Republic, we can unite more closely with one another through art's unifying and healing power. We must realise that every young person who clings to art, refuses to give up on creating, and carries an aesthetic concern will not only heal their own soul but also radiate endless light upon their surroundings.

GENÇ 2030 Vizyonu ve Türkiye'nin Dijital Geleceğine Etkisi

GENÇ 2030 Dijital Yetkinlikler ve Yapay Zekâ Atölyesi, Türkiye'de gençlerin dijital dönüşüm sürecine aktif olarak katılmasını hedefleyen en kapsamlı projelerden biridir. Bu proje yalnızca bir eğitim programı değil; gençlerin teknolojiyle etkileşimini derinleştiren, üretim odaklı bir düşünce yapısı kazandıran ve onları geleceğin dijital dünyasına hazırlayan stratejik bir gelişim modelidir.

Günümüzde yapay zekâ, veri bilimi ve otomasyon teknolojileri yalnızca teknik alanlar olmaktan çıkmış; ekonomiden savunmaya, sağlıktan ulaşıma kadar birçok sektörü doğrudan etkileyen temel güç unsurlarına dönüşmüştür. Bu nedenle GENÇ 2030 gibi projeler, sadece bireysel gelişimi değil, aynı zamanda ülkenin teknolojik bağımsızlığını güçlendiren bir altyapı niteliği taşımaktadır.

Gençler İçin Sağladığı Fırsatlar

Bu proje kapsamında gençler, yapay zekâ ve dijital teknolojilerle erken yaşta tanışma fırsatı bulmaktadır. Özellikle 15–25 yaş aralığındaki katılımcılar;

* Yapay zekânın çalışma mantığını öğrenme,

* Veri analizi ve yorumlama becerilerini geliştirme,

* Algoritmik düşünme yeteneği kazanma,

* Gerçek problemlere teknoloji tabanlı çözümler üretme gibi önemli yetkinlikler edinmektedir.

Bu kazanımlar, gençlerin sadece akademik hayatlarında değil, aynı zamanda kariyer planlamalarında da ciddi bir avantaj sağlamaktadır. Çünkü günümüz dünyasında artık bilgiye sahip olmak kadar, o bilgiyi işleyebilmek ve anlamlı sonuçlara dönüştürebilmek de kritik bir beceri hâline gelmiştir.

TEKNOFEST ve TÜBİTAK Ekosistemi ile Entegrasyon

GENÇ 2030'un en önemli çıktılarından biri, gençleri Türkiye'nin teknoloji üretim ekosistemiyle buluşturmasıdır. Bu noktada iki önemli yapı öne çıkmaktadır:

TEKNOFEST, gençlerin geliştirdiği projeleri gerçek bir rekabet ortamında test edebildiği, inovasyon kültürünün geliştiği ve girişimcilik ruhunun desteklendiği önemli bir platformdur.

TÜBİTAK ise bilimsel araştırma ve Ar-Ge çalışmalarının desteklenmesinde kritik bir rol üstlenmektedir. GENÇ 2030 kapsamında yetişen gençlerin bu kurumların projelerine katılım sağlaması, hem bilimsel üretimi artırmakta hem de Türkiye'nin teknoloji kapasitesini güçlendirmektedir.

Küresel Teknoloji Yarışı ve Dijital Dönüşüm

Dünya genelinde yaşanan dönüşüm artık yalnızca ekonomik rekabetle sınırlı değildir. Yapay zekâ, büyük veri ve siber sistemler üzerinden şekillenen yeni bir teknoloji çağı oluşmuştur. Bu çağda ülkeler arasındaki rekabet, giderek “veri gücü” ve “algoritma üstünlüğü” üzerine kurulmaktadır.

Bu durum, gelecekte teknolojiye yatırım yapan ülkelerin küresel güç dengesinde daha avantajlı bir konuma geleceğini göstermektedir. Özellikle yapay zekâ sistemleri ve veri analitiği, hem askerî hem de ekonomik stratejilerin merkezine yerleşmiş durumdadır.

GENÇ 2030 bu noktada, Türkiye'nin genç nüfusunu stratejik bir avantaja dönüştürme potansiyeli taşımaktadır. Gençlerin erken yaşta bu teknolojilerle tanışması, uzun vadede güçlü bir mühendislik ve inovasyon ekosisteminin oluşmasına katkı sağlamaktadır.

Akademik ve Kişisel Bakış

Yapay zekâ ve veri alanında öğrenim gören bir öğrenci olarak, bu tür projelerin teorik bilginin pratik uygulamaya dönüşmesi açısından oldukça değerli olduğunu düşünüyorum. Çünkü yapay zekâ sadece kod yazmak ya da model geliştirmekten ibaret değildir; aynı zamanda veriyi anlamak, yorumlamak ve doğru probleme doğru çözümü üretebilmektir.

GENÇ 2030 gibi yapılar, bu bakış açısını genç yaşta kazandırarak geleceğin mühendislerini, veri bilimcilerini ve teknoloji girişimcilerini yetiştirme konusunda önemli bir rol üstlenmektedir.

Geleceğe Bakarken

GENÇ 2030'un önümüzdeki dönemde üniversitelerle daha fazla bütünleşmesi, uluslararası yarışmalarda adından söz ettirmesi ve girişimcilik ekosistemiyle köklü bağlar kurması en büyük beklentimiz. Bu vizyon sayesinde gençlerimiz yalnızca teknolojiyi tüketen değil; onu üreten, şekillendiren ve çağa yön veren bireyler olarak sahneye çıkacak. Atılan her adım, Türkiye'nin dijital yarınlarını inşa eden sağlam bir temel oluşturuyor. GENÇ 2030, gençlerin teknolojiyle kurduğu bu güçlü bağ sayesinde ülkemizin küresel yolculuğundaki en önemli itici güçlerden biri olmaya devam edecek.

YAPAY ZEKÂ: EN YAKIN ARKADAŞIN MI, EN GÜÇLÜ RAKİBİN Mİ?

Sabah uyanır uyanmaz telefona uzanıyorsun. “Bugün ne giysem?”, “Bu derse nasıl çalışsam?” diye sorduğunda, birkaç saniye içinde cevap geliyor. Karşıdaki neyoruluyor, ne de yargılıyor.

2026 itibarıyla birçok genç için yapay zekâ, adeta en yakın arkadaşlardan birine dönüşmüş durumda. TÜİK’in 2025 verilerine göre, Türkiye’de 16-24 yaş aralığındaki gençlerin yüzde 39,4’ü üretken yapay zekâ araçlarını aktif olarak kullanıyor. Bu oran, genel nüfusa kıyasla neredeyse iki kat. Peki gerçekten yeni bir dost mu kazandık, yoksa fark etmeden güçlü bir rakiple mi yaşamaya başladık? İşin mutfağında olan bir yazılımcı olarak şimdiden söyleyeyim: Bu teknolojiyi sadece masum bir asistan sanıyorsak yanılıyoruz.

Kolaylığın Bedeli: Neleri Kaybediyoruz?

Yapay zekâ, gençlerin hayatına sessiz ama etkili bir şekilde yerleşti. Gece yarısı yetişmeyen bir ödevi özeltiyor, sınav öncesi motivasyon veriyor, moral bozukluğu yaşadığında seni dinliyormuş gibi yapıyor ve tavsiyelerde bulunuyor. Özellikle üniversite öğrencileri arasında, yapay zekâyı yalnızca derslerde değil, günlük kararlarında da kullananların sayısı hızla artıyor. Birçok genç için yapay zekâ; her zaman ulaşılabilir, sabırlı ve çoğu zaman onaylayıcı bir destek mekanizmasına dönüştü. Yalnız hissedilen anlarda hemen yanında olan, asla “şimdi konuşamam” demeyen bir varlık gibi konumlanıyor.

Ancak madalyonun diğer tarafı bu kadar konforlu değil. Yapay zekâ senin yerine ödevi yaptığında gerçekten öğrenmiş oluyor musun, yoksa sadece sonuca daha hızlı ulaşmış mı oluyorsun? Kısa vadede büyük kolaylık gibi görünen bu durum, uzun vadede bilgi eksikliğine ve beceri kaybına yol açabiliyor. Birçok öğrenci, bu kolaylık sürekli hale geldiğinde düşünme, araştırma ve problem çözme reflekslerinin zayıfladığını fark ediyor.

İşi Kim Yapacak, Sen Nerede Duracaksın?

Sadece okuldaki reflekslerimiz mi zayıflıyor? İşin bir de mezuniyet sonrası var. Özellikle yazılım, içerik üretimi, tasarım ve pazarlama gibi alanlarda giriş seviyesi pozisyonlar giderek daralıyor. Pek çok genç, “Yapay zekâ benden daha hızlı kod yazıyor, daha kısa sürede içerik üretiyor, daha etkileyici görseller tasarlıyor” diye düşünüyor ve geleceğe daha kaygılı bakıyor. Şirketlerin de yapay zekâ destekli iş süreçleri nedeniyle yeni mezun alımlarını daha temkinli yürüttüğü görülüyor. Bu da zihinlerde o kaçınılmaz soruyu büyütüyor: “Ben bu tabloda nerede duracağım?”

Sürekli Onaylanmanın Dayanılmaz Hafifliği

Meselenin sadece akademik veya mesleki boyutu yok; bir de işin sosyal ve duygusal tarafı var. Yapay zekâ temelli sohbet araçları çoğu zaman seni onaylıyor, seni anlıyor gibi davranıyor ve çatışmadan kaçınan bir iletişim kuruyor. Oysa gerçek ilişkiler böyle işlemez. Gerçek arkadaşlıklar bazen tartışmayı, kırılmayı, sınır çizmeyi ve yüzleşmeyi gerektirir. Sürekli onaylanmaya alışmak, özellikle gençlerde gerçek insan ilişkilerinin karmaşık ama geliştirici doğasından uzaklaşmaya neden olabilir. Dahası, yapay zekâ ile üretilen fotoğraf, ses ve videolar artık son derece gerçekçi. Bu da “gerçek” ile “kurgu” arasındaki çizgiyi giderek belirsizleştiriyor, gençler arasında sahte içeriklerin yayılmasıyla yeni ve ciddi bir güven sorununu beraberinde getiriyor.

Asıl Mesele Ne?

Bir bilgisayar mühendisi ve yazılımcı olarak yapay zekâ araçlarını günlük iş akışında aktif biçimde kullanıyorum ve şunu net biçimde söyleyebilirim: Yapay zekâ olağanüstü bir hızla gelişiyor ve pek çok süreci ciddi anlamda hızlandırıyor. Ancak hâlâ belirgin sınırları var. Özellikle problemi doğru tanımlama, bağlamı derinlemesine kavrama ve büyük resmi görme konusunda insanın gerisinde kalıyor. Yapay zekâ sana etkileyici kod parçaları yazabilir, düzgün metinler üretebilir, iyi öneriler sunabilir; fakat “asıl mesele ne?” sorusunu sormak ve karmaşık durumları çok katmanlı biçimde değerlendirmek söz konusu olduğunda hâlâ insana ihtiyaç duyuyor.

Bu yüzden yapay zekâyı ne kusursuz bir dost ne de mutlak bir tehdit olarak görmek doğru olur. O, doğru kullanıldığında son derece güçlü bir yardımcıdır. Buradaki asıl belirleyici nokta, ona doğru soruları sorabilmek ve verdiği cevapları eleştirel bir süzgeçten geçirebilmektir.

Yapay zekâyı bir araç olarak konumlandırmak en sağlıklı yaklaşım. Onu akıllıca kullanırsak hayatımızı kolaylaştırabilir, üretkenliğimizi artırabilir ve yeni fırsatlar yaratabiliriz. Ama onu düşünmenin, öğrenmenin ve çaba göstermenin yerine koyarsak; hem kendimizi hem de geleceğimizi zayıflatmış oluruz. Bu nedenle yapay zekânın sunduğu kolaylıklardan yararlanırken öğrenmeyi bırakmamak, gerçek ilişkileri ihmal etmemek ve kendimizi onun henüz kolayca başaramadığı alanlarda geliştirmek büyük önem taşıyor.

Sonuç olarak, yapay zekâ senin geleceğini tek başına ele geçirmeyecek. Asıl mesele şu: Onunla birlikte gelişmeyi mi seçeceksin, yoksa onun sunduğu konforun gölgesinde kalmayı mı?

Karar senin.

Küçük Şehirlerde Büyük Hayaller

Niğde'ye ilk bakışta sakin, hatta biraz içine kapanık bir Anadolu şehri diyebilirsiniz. Ben de ilk geldiğimde öyle düşünmüştüm. Ama zamanla fark ettim ki bu şehir, sessizliğinin altında oldukça derin bir tarih saklıyor. Öyle bir tarih ki, sadece kitaplarda değil; sokaklarda, taşlarda, hatta insanların anlatımlarında bile hissediliyor. Biraz dikkat edince, Niğde'nin aslında bir açık hava müzesi gibi olduğunu anlamak zor değil.

Bu geçmişin en etkileyici örneklerinden biri Gümüşler Manastırı. İlk gittiğimde açıkçası bu kadar etkileneceğimi düşünmemiştim. Kayaların içine oyularak yapılmış bu yapı, insanı doğrudan başka bir zamana götürüyor. İçeri adım attığımız anda bir sessizlik çöküyor ve ister istemez etrafı daha dikkatli incelemeye başlıyorsunuz. Özellikle Meryem Ana freski, manastırın en dikkat çekici noktalarından biri. Yüzyıllardır bozulmadan kalmayı başaran bu eser, sadece bir resim değil; inancın, sabrın ve ustalığın bir yansıması gibi. Orada birkaç dakika durmak bile insana farklı bir duygu yaşıyor.

Manastırın çevresi de en az kendisi kadar etkileyici. Kayalıkların arasında dolaşırken doğayla tarihin nasıl iç içe geçtiğini net bir şekilde görüyorsunuz. Sessizlik, rüzgârın sesi ve taşların arasında saklı geçmiş... Burası sadece gezilecek bir yer değil, aynı zamanda düşünmek ve hissetmek için bir alan gibi. Özellikle kalabalıktan uzak bir zamanda gittiğinizde, o atmosferi çok daha derin yaşıyorsunuz.

Niğde'nin merkezine geldiğinizde ise sizi karşılayan en önemli yapılardan biri Niğde Kalesi. Şehrin tam ortasında yükselen bu kale, geçmişte savunma amacıyla kullanılmış. Ama bugün baktığımızda sadece bir savunma yapısı değil, aynı zamanda şehrin hafızası gibi duruyor.

Kaleye çıktığımızda Niğde'yi yukarıdan izlemek mümkün. Fakat manzaradan çok, o taşların taşıdığı geçmiş insanı etkiliyor. Kimlerin o surlardan baktığını, hangi dönemlerde nasıl kullanıldığını düşündükçe, kale daha anlamlı hale geliyor.

Kaleyi çevreleyen alan da aslında başlı başına bir tarih dokusu sunuyor. Eski yapılar, dar sokaklar ve geçmişin izlerini taşıyan detaylar, yürüdükçe daha fazla dikkat çekiyor. Günlük hayat devam ederken bu tarihî dokunun hâlâ ayakta olması, Niğde'yi farklı kılan en önemli özelliklerden biri.

Şehir merkezinde tarihî dokuyu hissettiren önemli yapılardan biri de Niğde Alaaddin Camii'dir. Bu cami, yalnızca ibadet edilen bir mekân değil; aynı zamanda taş işçiliği, mimari zarafeti ve taşıdığı kültürel mirasla şehrin kimliğini yansıtan özel bir eserdir. Caminin kapısına, taş süslemelerine ve sade ama etkileyici duruşuna baktığımızda, geçmişte estetiğe ve emeğe verilen değeri fark ediyorsunuz. Niğde'nin merkezinde sessizce varlığını sürdüren bu yapı, şehrin tarihî derinliğini anlamak isteyenler için mutlaka görülmesi gereken yerlerden biridir.

Alaaddin Camii'nin insanda bıraktığı etki, gösterişli olmaktan çok anlamlı oluşundan gelir. Taşların diliyle konuşan bu yapı, Anadolu'nun köklü medeniyet birikimini bugüne taşır. İçeri girdiğinizde ya da avlusunda kısa bir süre durduğunuzda, geçmişle bugün arasında görünmez bir bağ kurulduğunu hissedersiniz. Niğde'nin sakinliğiyle bu caminin duruşu birbirini tamamlar; ikisi de acele etmeden, bağırmadan, kendini yavaş yavaş anlatır.

Niğde'de görülmesi gereken bir diğer önemli eser ise Sungurbey Camii ve türbesidir. Bu yapı, şehrin tarihî mirasının en zarif örneklerinden biri olarak dikkat çeker. Caminin mimarisinde taş işçiliğinin inceliği, dönemin sanat anlayışı ve estetik zevki açıkça görülür. Özellikle kapı ve pencere çevresindeki detaylar, geçmişte yapılan eserlerin sadece ihtiyaç için değil, aynı zamanda güzellik duygusuyla inşa edildiğini gösterir.

Sungurbey Camii'nin yanında yer alan türbe de bu tarihî atmosferi tamamlayan önemli bir unsurdur. Türbe, yalnızca bir mezar yapısı olarak değil; geçmişe duyulan saygının, hatıranın ve vefanın sembolü olarak görülebilir. Burada insan, tarihin sadece büyük olaylardan ibaret olmadığını; bazen bir yapıda, bir taşta, bir isimde saklandığını daha iyi anlıyor. Sungurbey Camii ve türbesi, Niğde'nin hafızasında önemli bir yere sahip olan yapılarıdır.

Şehirde dolaşırken dikkat çeken bir diğer unsur ise su kemerleri. İlk başta çok göze çarpmayabilir ama biraz düşününce ne kadar önemli olduklarını anlıyorsunuz. Geçmişte suyu uzak mesafelerden şehre getirmek için yapılan bu yapılar, aslında ciddi bir mühendislik örneği. Bugün suya ulaşmak bizim için çok kolay ama o dönemlerde bu sistemler hayatiydi. Bu kemerler, geçmişteki insanların ne kadar planlı ve çözüm odaklı olduğunu gösteriyor. Aynı zamanda sabrın ve emeğin somut bir örneği.

Niğde'de dikkatimi çeken en önemli şeylerden biri de şu oldu: Burası kendini gösterme derdinde olan bir şehir değil. Büyük şehirlerdeki gibi abartılı yapılar, kalabalık turist grupları ya da sürekli hareket yok. Ama tam da bu yüzden daha gerçek. Bir sokaktan geçerken karşınıza çıkan eski bir taş yapı, yıllardır aynı yerde duran bir çeşme ya da sessizce varlığını sürdüren bir tarih parçası, burayı farklı kılıyor.

Gezdikçe şunu fark ediyorsunuz: Niğde, aceleyle gezilecek bir yer değil. Burayı anlamak için biraz yavaşlamak gerekiyor. Her yapının, her taşın bir hikâyesi var ama bu hikâyeler kendini hemen anlatmıyor. Biraz durup bakmanız, hatta bazen sadece sessizce beklemeniz gerekiyor. O zaman şehir size kendini açmaya başlıyor.

Niğde, sadece gezilecek yerlerden oluşan bir şehir değil; hissedilecek bir yer. Gümüşler Manastırı'ndan Niğde Kalesi'ne, Alaaddin Camii'nden Sungurbey Camii ve türbesine, su kemerlerinden dar sokaklarına kadar uzanan bu tarih, şehrin kimliğini oluşturuyor. Eğer bir gün yolunuz buraya düşerse, sadece fotoğraf çekip geçmeyin. Biraz zaman ayırın, etrafınıza bakın ve bu şehrin anlattıklarını duymaya çalışın. Çünkü Niğde, sessiz ama güçlü bir hikâyeye sahip.

Belki bir gün sen de bu sokaklarda yürür, bu taşlara dokunur ve benim hissettiğim o duyguyu hissedersin. O zaman anlarsın ki bazı şehirler kendini hemen anlatmaz; ama dinlemeyi bilersen sana çok şey söyler. Buraya kadar okuduysan, bu yolculuğa ortak olduğun için teşekkür ederim. Belki bir gün aynı şehirde, aynı manzaraya bakarken aynı şeyi düşünürüz.

ANAVARZA ANTİK KENTİNDEN GÜMÜŞLER MANASTIRINA

Kozan'da, çocukluğumun geçtiği geniş Çukurova topraklarında büyümenin en güzel yanı tarihle her an iç içe olmaktı. Tarih benim için sadece kitaplarda okunan bir ders değil; Anavarza'nın surlarında hissettiğim canlı bir geçmişti. Üniversite eğitimi için Niğde'ye geldiğimde aklımda hala Anavarza'nın o güçlü tarihi dokusu vardı.

Ancak Niğde'de karşıma en az memleketimdeki kadar etkileyici başka bir yerin çıkacağını bilmiyordum: Gümüşler Manastırı.

Kozan'da Anavarza'dan ne kadar etkilendiysem, Niğde'de kayalara oyulmuş Gümüşler Manastırı'ndan da o kadar etkilendim. İşte benim gözümünden, iki farklı coğrafyanın ve tarihin birleştiği o yolculuk:

Yenilmez'in Gölgesinde: Anavarza

Bir yer düşün... Ne yıkılmış, ne tam anlamıyla yok olmuş. Sadece anlatılmamış. Çünkü unutulmak, yok olmaktan çok daha sessizdir. Adımladığım toprak, o sessizliğin altındaki fısıltıları saklar. Perslerin dilinden dökülen o kelimeyi duy: "Nezarba". Yani Yenilmez. Tarihin katmanları arasında ismi evrilip Anavarza'ya dönüşen, Çukurova'nın bereketinde onlarca medeniyeti besleyen yerdesin.

Bir caddede yürüyorsun. Altında mermer, sağında ve solunda 7 bin aşan dev sütunlar... Yaklaşık 34 metre genişliği ve 2 bin 700 metre uzunluğuyla bu Sütunlu Yol, antik dünyanın en geniş caddesiydi.

Bu sadece bir yol değil; M.S. 204'te "Metropolis" unvanına kavuşan, 4. yüzyılda nüfusu 100 bini bulan devasa bir merkezin özgüveni.

Ardından karşıma Ala Kapı çıkar. 4 kilometrelik surların üzerindeki bu görkemli zafer takı, şehre giren her ruha İmparatorlukların göz bebeğine adım attığını fısıldardı. Biraz ileride, M.S. 92 yılında İmparator Domitianus tarafından yaptırılan 25 kilometrelik su kemerleri yükselir.

Ama asıl ihtişam yukarıdadır. Ovanın ortasında bir anda fırlayan sarp kayalıkların üzerindeki kale, doğanın bu şehir için hazırladığı özel bir taht gibidir. Halkın "Ali Kesigi" dediği o yarık, tarihin efsaneyle harmanlandığı yerdir.

Anavarza sadece siyasetin değil, bilimin de başkentiydi. Efsanevi Lokman Hekim anlatılarının ardındaki gerçek isim, tıp ve eczacılığın kurucusu Dioskorides burada yetişti. Çukurova'nın florasını inceleyip dünyanın en eski tıp kitabı olan "Materia Medica"yı bu topraklarda yazdı. Şehirde sporun ateşi de sönmezdi; Anadolu'nun en sağlam amfityatrolarından birinde gladyatörler azmin sınırlarını zorlardı.

Peki sonra ne oldu? Anavarza bir gecede yok olmadı. Roma yerini Bizans'a bıraktı, Abbasiler geldi, Ermeniler geçti... Her medeniyetin izini taşıyarak asırlar içinde kabuğuna çekildi. Bugün Anavarza'ya gittiğinde seni karşılayan o derin sessizlik, aslında bir bekleyiş. "Ben yıkılmadım. Sadece unutuldum," diyen bir şehrin bekleyişi...

Bozkırın Kalbindeki Gizem: Gümüşler Manastırı

Kozan'dan ayrılıp Niğde'ye geldiğimde, Anavarza'nın o devasa açık hava sahnelerinden sonra kendimi bambaşka bir atmosferin içinde buldum. Anavarza ne kadar "dışarıda" ve meydandaysa, Niğde'deki bu hazine o kadar "içeride" ve gizemliydi.

Manastırın yer aldığı Gümüşler Kasabası'nın Orta Çağ'daki adı ve tarihi hakkında dönem kaynağı bulunmamaktadır. Ancak oraya adım attığımız anda tarihin, yazılı kaynaklara ihtiyaç duymayan o güçlü dilini hissedersiniz. Büyük bir kaya kütlelerinin içine oyulan manastır, Kapadokya bölgesinde günümüze iyi korunarak gelmiş en büyük manastırlardan birisidir.

Kapadokya'da kayaya oyulmuş pek çok manastır bulunmaktadır ve bazı bilim insanları bunları yemekhaneli (trapezalı) ve açık avlulu olmak üzere iki grupta ele almaktadırlar. Gümüşler Manastırıkinci gruba dâhildir. Manastırın en önemli yapısı, kompleksin kuzeyinde yer alan kilisedir. Dört serbest destekli, kapalı Yunan haçı planlı kilisenin kuzey haç kolunun kuzeyinde iki mezar nişi, naosun batısında beşik tonoz örtülü iki giriş mekânı bulunmaktadır. Manastırda yer alan diğer mekânların pek çoğunun işlevi bilinmemektedir; bu da orayı tıpkı Anavarza'nın anlatılmamış hikâyeleri gibi daha da çekici kılar. Kilisenin duvar resimleri (freskler) ise insanı büyüleyen ayrı bir dünyadır. Burada en az üç farklı ustanın çalıştığı düşünülmektedir. Ana apsisteki üç şerit hâlindeki resimlerin en üstündeki Tahtta İsa, sağında iki melek, İncil yazarlarının sembolleri ile Deesis sahnesinde yer alan Meryem ve havariler; en alttaki şeritte ise Kayserili Büyük Basileios, Nysalı Gregorios, Nazianslı Gregorios gibi kilise babalarının resimleri yer almaktadır.

Kuzey haç kolundaki Meryem'e Müjde, İsa'nın Doğumu ve Tapınağa Takdimi sahneleri ile Vaftizci Yahya ve Aziz Stephanos figürleri ikinci bir sanatçının elinden çıkmış olmalıdır. İç narteksten naosa giriş kapısının güneyindeki Meryem ve Çocuk İsa ile iki yanlarındaki baş melekler Gabriel ve Mikael figürleri ise üçüncü sanatçıya aittir. Narteksin üstündeki bir odanın duvarlarında Kapadokya'da örneği görülmemeyen av sahneleri ve çeşitli hayvanlardan oluşan bir kompozisyon dikkat çekmektedir.

Kapadokya'daki pek çok kilisede olduğu gibi, Gümüşler Manastırı'nda da duvar resimlerinin ikonografik ve üslup özellikleri, buranın tarihini aydınlatır. Kilisedeki resimlerin bu özellikleri ve karşılaştırmalı değerlendirmeler yöntemi ile yapıyı 11. ve 12. yüzyıllara tarihlendirmek mümkündür.

İki Şehir, Tek Ruh

Anavarza'nın Sütunlu Yolu'nda hissettiğim büyüklük, Gümüşler Manastırı'nın kaya odalarında yerini huzura bıraktı. Kozan'da büyüyüp Niğde'ye gelmek, benim için sadece şehir değiştirmek değil; tarihin iki farklı yüzünü görmek oldu. Anavarza'nın mermerlerinden Gümüşler'in kayalarına uzanan bu yolda anladım ki; uzak yerler bile taşıdıkları geçmişle birbirine bağlanıyor. Ben artık hem Anavarza'nın "Yenilmez" ruhunu hem de Gümüşler'in "derinliğini" taşıyan bir öğrenciyim.

Yıldız Nükleosentezi

Dünyadaki bütün canlıların vücudunda bulunan karbon, yaşamın devamlılığını sağlayan eşsiz bir elementtir. Peki bu karbon nasıl oluşmuştur?

Büyük Patlama'dan hemen sonra oluşan hidrojen ve helyum atomları, zamanla kütleçekimiyle bir araya gelerek uzaydaki ilk gaz bulutlarını (Nebula) oluşturur. Bu bulutsular soğuyarak yoğunlaşmaya, ardından madde topakları oluşturmaya başlar. Bu madde kümelerinin artan kütleçekim kuvveti, gazların kümelenmesini hızlandırarak kümeyi önce bir Protostar'a (ön yıldız), ardından içinde bazı katmanlar belirlenen parlak bir T Tauri'ye dönüştürür. T Tauri aşamasında çekirdekteki sıcaklık ve basınç öyle bir noktaya gelir ki hidrojen atomları birleşip helyuma dönüşmeye başlar ve bir Öbek III Yıldızı'nı meydana getirir.

Öbek III Yıldızımız, yaşamak için çekirdeğinde plazma halinde bulunan iki hidrojen atom çekirdeğini önce füzyon yoluyla döteryuma çevirip hidrostatik dengesini sağlamak için bir miktar enerji üretir. Artık çekirdekte üretilmiş halde bulunan döteryum çekirdeklerini ise başka bir hidrojen atom çekirdeğiyle füzyona uğratarak helyum-3 izotopunu teşekkül ettirir. Çekirdekte gezinen helyum-3 izotopu yeniden bir hidrojen atomuyla son kez reaksiyona girerek helyum-4'ü oluşturur. Öbek III Yıldızımız bu yolla hem hidrostatik dengesini korumak için gerekli ışınım basıncını üretir hem de element çeşitliliğini artırır. Hidrojen füzyonu Öbek III Yıldızımızda 2-3 milyon yıl sürecekken, günümüzdeki yıldızlarda 10 trilyon ila birkaç milyon yıl sürer.

Çeşitliliğin Başlangıcı

Madde yoktan var, vardan yok edilemez. Öbek III yıldızımızın çekirdeğindeki hidrojen eninde sonunda tükenip hidrojen füzyonundan açığa çıkan helyum-4'ü ağır materyallere kaynaştırmaya başlar. Artık proton-proton sürecinin durduğunu, enerji üretemeyen ve ışınım basıncından koparılan yıldızımızın kendi içine doğru çökmeye başladığını görürüz. Dış katmanların sıkışması neticesinde çekirdeğin etrafındaki hidrojen kabuk aniden ateşlenip füzyona uğramaya başlar. Çekirdek dışı olan bu reaksiyon süresince yıldızın dış katmanları hızlıca genişlemeye, çekirdekdeki sıcaklık ise artmaya başlar. Öbek III Yıldızımız artık bir Kırmızı Üst Dev'e dönüşür. Çekirdekte sıcaklık 100 milyon Celsius olduğunda, 2 helyum atom çekirdeği 1 berilyuma dönüşüp, o berilyum atomu da başka bir helyumla füzyona uğrayarak karbona dönüşür. Bu füzyon birkaç milyon yıl ila birkaç milyar yıl sürer.

Bu aşamadan sonra yıldızımızın çekirdeğinde soğan kabukları gibi katmanlar görmeye başlarız. Şimdilik çekirdeğin üstünde hidrojen kabuk, onun altından helyum ve helyumun altında daha henüz reaksiyona başlamamış karbonu görürüz. Helyum füzyonu tüm hızıyla devam ederken, çekirdeğindeki sıcaklık 400 milyon Celsius'a ulaşır iki karbon atom çekirdeği kaynaşınca neon elementini görmeye başlarız. Neon karbondan daha ağır olduğu için karbonun altında yeni bir soğan kabuğu (katman) meydana getirir.

Bu karbon füzyonu Öbek III Yıldızlarda 800-900 yıl sürecekken, günümüzdeki yüksek kütleli yıldızlarda birkaç bin yıl sürer. Güneş'te ise bu füzyon gerçekleşmez; aslında Güneş helyumdan sonra hiçbir füzyon yapamaz çünkü kütlesi yetersizdir.

Bunun yerine helyum parlaması evresine girer ve sonra beyaz cüceye dönüşür. Çekirdekte sıcaklık 1 milyar Celsius olduğunda, neon kabukta bir neon elementi bir gama ışınıyla fotonükleer reaksiyona uğrayarak oksijen ve helyuma parçalanır. Bu aşamadan sonra gerçek füzyon başlayarak neon atom çekirdeği helyumla birleşir ve magnezyumu meydana getirir. Böylelikle iki yeni elementimiz oluşur. Oksijen neondan daha hafif olduğu için neon katmanının üstünde birikirken, magnezyum altta birikmeye başlar. Bu aşama Öbek III Yıldızımızda 2-3 yıl sürecekken, günümüzdeki yüksek kütleli yıldızlarda 10 yıla kadar devam edebilir.

Sırada oksijen vardır. Oksijen füzyonu silisyum füzyonundan sonra en karmaşık reaksiyonlardan biridir çünkü bu füzyonda çekirdekdeki farklı sıcaklık bölgelerine göre oluşacak ürün değişir. 1. reaksiyonda iki oksijen atomu birleşerek bir magnezyum atom çekirdeği ve iki helyum meydana getirir. 2. reaksiyonda iki oksijen atomu birleşerek bu sefer bir silisyum ve bir helyum açığa çıkarır. 3. reaksiyonda ise iki oksijen kaynaşarak (füzyon) fosforu oluşturur. Bu reaksiyonlardan hangisinin gerçekleşeceğini çekirdeğin sıcaklığı ve tepkime için gerekli var olan enerji belirler.

Oksijen füzyonuyla açığa çıkan silisyum elementleri magnezyum kabuğun altında birikip son füzyona uğrayacak soğan kabuğunu oluşturur.

Yıldız nükleosentezinin son aşamasına girmeden önce magnezyum atomları alfa sürecine girip helyumla birleşmeye başlayarak son silisyum atomlarını sentezler. Çekirdek sıcaklığı 2,7 milyar Celsius olduğunda en karmaşık füzyon başlar. Bir silisyum atomu helyumla önce sülfüre dönüşür. Oluşan sülfür elementi başka helyumla argonu meydana getirir. Argon tekrar helyumla kardeş olup (füzyon) kalsiyumu oluşturur. Kalsiyum boş durur mu? Boştaki helyumla birleşerek titanyuma dönüşür. Titanyum ise helyumla birleşerek kromu doğurur. Krom da "Herkes helyumla birleşti, ben de birleşeyim" deyip helyumla demir-52'yi teşekkül ettirir. Demir-52 elini uzatıp helyumu tutar (füzyona uğrar) ve nikel-56'yı üretir. Nikel-56 elementi helyumlara küsüp füzyona uğramayı reddederek bozulma (kararsız bir elementin parçalanması) sürecini tercih eder ve kobalt-56'ya dönüşür. Kobalt-56 içindeki sese güvenip küslüğüne devam eder ve nihayetinde demir-56'ya dönüşür. Bu sefer atomcağız demir-56'da kalmaya kararludur ve öyle de yapar. Bu sırada Öbek III yıldızımızın doğum sancısı tutar ve artık kendi içine doğru ışık hızına yakın bir hızda çökmeye başlar. Dış katmanlar çekirdeğe çarpıp geri seker ve sonunda Öbek II ve I yıldızlarını doğuracak olan süpernova nebulasını teşekkül ettirir. Çekirdek ise karadeliğe dönüşür ve şu an bir yerlerde haylazlık yapmaya devam eder.

Harekete Geç: Senin Dünyan, Senin Yeteneğin!

Gençlik ve Spor Bakanlığı bünyesinde hizmet veren merkezler, üniversite öğrencilerinin potansiyellerini açığa çıkarmalarına imkan tanıyan; fiziksel, zihinsel, psikososyal ve kültürel gelişimlerini çok yönlü olarak destekleyen üretken yaşam alanları olarak planlanır. Bakanlığın bu vizyonunu ilimizde hayata geçiren Niğde Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, bu alanlarda bir araya gelen gençlerin serbest zamanlarını nitelikli şekilde değerlendirmeleri, akademik süreçlerin getirdiği stresten uzaklaşmaları ve kişisel becerilerini artırmaları için çeşitli faaliyetler yürütür. Sosyal hayata aktif katılımı ve yeni yetenekler kazanmayı hedefleyen bu çalışmalar, gençlerin ortak buluşma noktalarında hayat bulur. Gençlerin bir araya geldiği bu alanlarda öne çıkan faaliyetler:

YurtLig

Öğrencilerin sportif rekabet ve takım çalışması becerilerini geliştirmeye yönelik faaliyetlerin başında "YurtLig" projesi gelir. Niğde Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü tarafından il genelindeki öğrenciler arasında koordine edilen YurtLig, lig usulüyle kurgulanan ve akademik takvim boyunca devam eden bir spor organizasyonudur. Öğrencilerin fiziksel aktivitelerini artırmayı ve lisanslı sporcu sayısını yükseltmeyi amaçlayan bu etkinlik üç aşamada gerçekleştirilir:

Ön Elemeler:

Süreç, gençlerin kendi içlerindeki seçmelerle başlar. Öğrenciler kendi takımlarını kurarak takım listelerini ve branşlarını yetkili birimlere teslim eder. Sağlık raporu ve lisans işlemleri tamamlanan öğrenciler eleme müsabakalarına katılır.

İl Şampiyonası: Ön elemeleri geçen takımlar için Niğde Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü bünyesindeki spor komplekslerinde müsabakalar düzenlenir. Farklı gruplardan gelen yurt takımları, federasyonlara bağlı resmi hakemler eşliğinde sahaya çıkar. Müsabakalar puan usulüne göre oynanır.

Bölge ve Türkiye Finalleri:

İl şampiyonu olan takımlar, bağlı buldukları ili temsil ederek Bölge Şampiyonalarına ve ardından Türkiye Finallerine katılmaya hak kazanır. Bakanlığın ulaşım ve konaklama desteğiyle gerçekleştirilen bu finaller, farklı şehirlerde okuyan üniversite öğrencilerinin kaynaşmasına ve ulusal düzeyde müsabakalara katılmasına imkan tanır.

YurtLig bünyesinde yer alan branşların uygulama biçimleri şöyledir:

Futbol: Resmi halı saha kurallarının uygulandığı, taktiksel hazırlıkların ve antrenmanların yapıldığı branştır. Maçlar nizamî ölçülerdeki sahalarda, standart süreler (30 dakika) uygun olarak oynanır.

Voleybol ve Basketbol: Kız ve erkek öğrenciler için ayrı fişktürlerle düzenlenen branşlardır. Voleybol maçları kapalı spor salonlarında standart set usulüyle oynanırken; basketbol, tek potada daha az oyuncuyla oynanan, 10 dakikalık veya 21 puana ulaşan kazanıldığı kuralları içeren bir formattır.

Bireysel ve Zeka Sporları (Masa Tenisi, Satranç, Curling, Dart): Bireysel katılımla gerçekleştirilen masa tenisi, satranç, curling ve dart müsabakaları, uluslararası kurallara (örneğin satrançta zaman kontrollü İsviçre sistemi) uygun olarak düzenlenir ve turnuva hakemleri tarafından yönetilir.

Dijital Detoks Atölyesi

Teknoloji kullanımına bağlı gelişen zihinsel yorgunluğa ve uzun süreli ekran kullanımının olumsuz etkilerine karşı, bu alanlarda psikologlar ve eğitmenler eşliğinde "Dijital Detoks Atölyesi" düzenlenir. Bu atölye, öğrencilerin dijital araç kullanım sürelerini dengelemelerini amaçlar.

Atölye kapsamında öğrenciler tarafından odak grup çalışmaları yapılır. Sosyal medyanın psikoloji ve uyku düzeni (mavi ışık maruziyeti) üzerindeki etkilerini incelemek, bilinçli kullanım alışkanlıkları kazanmak, odaklanma teknikleri (örneğin Pomodoro tekniği) ve siber zorbalıktan korunma yolları hakkında bilgilendirmeler gerçekleştirilir.

Oturumlar sırasında mobil cihazların kullanımı kısıtlanarak, öğrencilerin yüz yüze iletişimi ve aktif dinleme becerilerini uygulamalı olarak kullanmaları sağlanır. Bu süreç, öğrencilerin akademik konsantrasyonlarını artırmayı ve uyku hijyenini sağlayarak psikolojik iyilik hallerini desteklemeyi hedefler.

Kültür Sanat Sokağı

Gençlerin ders dışı zamanlarında sosyalleşmelerine ve kültürel etkileşimde bulunmalarına olanak tanıyan bu merkezler, sanatsal faaliyetleri de destekler. Ortak alanlarda hayata geçirilen "Kültür Sanat Sokağı", öğrencilerin sanatla iç içe vakit geçirdiği, çeşitli performansların sergilendiği ve kültürel paylaşımların yapıldığı bağımsız, dinamik bir etkinlik alanı olarak öne çıkar.

Ahşap Boyama Atölyesi

Ahşap Boyama Atölyesi, öğrencilerin ham materyalleri işleyerek el becerilerini geliştirdikleri bir çalışma alanıdır. Atölyede zımpara makinesi, kıl testere, iskarpela ve dağlama (yakma) cihazları gibi aletler kullanılarak üretim yapılır. Öğrenciler; ahşap oymacılığı, ahşap yakma sanatı veya akrilik boyama gibi teknikleri öğrenir. Çalışmalarda genellikle kavak, MDF veya çam gibi işlenmesi uygun malzemeler kullanılır. Planlı çalışma sonucunda saatler, biblolar, tablolar, isimlikler ve çeşitli dekoratif ürünler üretilir.

Niğde Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü tarafından yürütülen bu programlar; spor, el sanatları, psikososyal destek ve mutfak sanatları gibi farklı disiplinleri içeren yapıyla öğrencilerin kişisel gelişimlerini destekleyici bir işlev görür.

Cam Vitray Atölyesi

Bu atölyede öğrenciler, cam sanatının teknik boyutlarını uygulamalı olarak öğrenir. Cam yüzey boyama, cam kumlama, şekillendirme ve vitray teknikleri atölyenin temel konularıdır. Öğrenciler; cam boyaları, rölyef pastaları, elmas uçlu cam kesiciler ve kontür fırçaları kullanarak saydam yüzeyler üzerinde çalışır. Dikkat ve el-göz koordinasyonu gerektiren bu çalışmalarda elde edilen cam panolar, süs eşyaları ve aydınlatma aksesuarları (örneğin mozaik lambalar), atölye sergilerinde kullanıma sunulur.

Pastacılık Atölyesi

Gastronomi ve mutfak sanatlarına ilgi duyan öğrenciler için endüstriyel mutfak ekipmanlarıyla desteklenen bir çalışma ortamı sunulur. Pastacılık atölyelerinde öğrenciler, eğitmen şefler eşliğinde hamur işlerinin temel dinamiklerini, şerbetli ve sütlü tatlıların yapım aşamalarını, krema hazırlama süreçlerini öğrenir. Eğitimlerde; çikolata temperleme, pandispanya hazırlığı, gıda boyası kullanımı, gramajlama ve soğuk zincir kuralları gibi teknik detaylar aktarılır. Öğrenciler bu süreçte ölçü birimlerini doğru kullanma, zaman yönetimi, reçeteye sadık kalma ve mutfak hijyen kurallarına uyma pratiği yapar. Üretim sürecinin ardından hazırlanan ürünler tadıma sunulur.

Gençliğe Açılan Kapılar: Gençlik Merkezlerinin Sessiz Gücü

Bir toplumun geleceğini şekillendiren en önemli unsur, hiç şüphesiz gençleridir. Ancak gençlerin potansiyellerini ortaya çıkarabilmesi sadece bireysel çabalarıyla değil, onlara sunulan imkânlarla da doğrudan ilgilidir. İşte tam bu noktada gençlik merkezleri, çoğu zaman fark edilmeyen ama derin etkiler yaratan yapılar olarak karşımıza çıkar.

Gençlik merkezleri, yalnızca boş vakit geçirilen yerler değildir. Aksine, gençlerin kendilerini keşfettikleri, yeteneklerini geliştirdikleri ve sosyal becerilerini güçlendirdikleri çok yönlü yaşam alanlarıdır. Bir gencin ilk kez bir enstrümanla tanışması, sporla disiplin kazanması ya da yeni bir beceri öğrenmesi çoğu zaman bu merkezlerde gerçekleşir. Piyano ve keman kursları sayesinde gençler müziğin evrensel diliyle tanışırken sanatsal yönlerini keşfederler. Diksiyon eğitimleri ise onlara topluluk önünde konuşma ve kendilerini etkili ifade etme becerisi kazandırır. Resim ve deri atölyesi, gençlerin hayal dünyalarını somutlaştırmalarına olanak tanır. Bu deneyimler, gençlerin özgüvenini artırır ve hayata daha güçlü bir duruşla bakmalarını sağlar.

Günümüz dünyasında gençler; dijital bağımlılık, yalnızlık gibi pek çok riskle karşı karşıya. Gençlik merkezleri ise bu risklere karşı güçlü bir alternatif sunar. Satranç eğitimleri ve turnuvaları, gençlerin stratejik düşünme ve sabır gibi analitik yeteneklerini ön plana çıkarır. Masa tenisi, okçuluk ve takım sporları gençlerin fiziksel enerjilerini doğru yönlendirmelerini sağlarken sağlıklı bir rekabet ortamı yaratır. Gençlik kampları sayesinde gençler, ekranlardan uzaklaşarak çevre bilinci kazanma şansı yakalar. Sosyal etkileşim ortamı oluşturarak gençleri yalnızlıktan uzaklaştırır, onları üretmeye ve paylaşmaya teşvik eder. Birlikte yapılan etkinlikler, kurulan dostluklar ve kazanılan deneyimler; gençlerin hem ruhsal hem de sosyal gelişimine büyük katkı sağlar.

Aynı zamanda bu merkezler, gençlere sorumluluk duygusu kazandıran önemli birer eğitim alanıdır. Çağın gereksinimlerine uygun olarak açılan robotik kodlama kursları, gençleri teknolojiyi sadece tüketen değil, üreten bireyler olmaya teşvik eder. Ayrıca yabancı dil kulüpleri ve kitap okuma halkaları gelişimlerini destekleyen diğer önemli unsurlardır. Proje üretmek, ekip çalışmasına katılmak ve toplumsal fayda odaklı faaliyetlerde yer almak; gençlerin sadece bireysel değil, toplumsal bilinçlerini de geliştirir. Gönüllülük çalışmaları çatısı altında yürütülen sosyal sorumluluk projeleri, gençlerin empati duygusunu pekiştirir. Böylece gençler, sadece kendi hayatlarına değil, yaşadıkları çevreye de değer katan bireyler haline gelir.

Gençlik merkezlerinin bir diğer önemli yönü de fırsat eşitliği sağlamasıdır. Her gencin aynı imkânlara sahip olmadığı bir dünyada, bu merkezler pek çok genç için bir kapı aralar. Belki de hiç keşfedilmeyecek bir yetenek, bu merkezlerde fark edilir ve hayatın yönünü değiştirir.

Gençlik merkezleri, bir ülkenin geleceğine yapılan en değerli yatırımlardan biridir. Çünkü burada yetişen her bilinçli, üretken ve özgüvenli genç; yarının güçlü toplumunun temelini oluşturur. Sessiz ama etkili bir şekilde çalışan bu merkezler, aslında geleceğin mimarlarını yetiştirmektedir.

Gelecek Sizin Ellerinizde: Öğretmen Adaylarının Gençler Üzerindeki Rolü

Bir toplumun yarınlarının nasıl olacağını merak ediyorsanız, bugünün gençlerine bakmalısınız. Çünkü geleceğin en güçlü sesi gençlerdir. Peki, bu sesi doğru yöne kim yönlendirecek? Cevap açık: Siz değerli öğretmen adayları.

Toplumlar karşılaştıkları sorunları ancak sorgulayan ve bilinçli bireylerle çözebilir. Bu yüzden gençleri sadece akademik bilgilerle doldurmak yetmez. Onları hayata hazırlamak, doğruyu yanlıştan ayırmalarına yardım etmek gerekir. Öğretmenlik sadece sınıf içinde bilgi aktarmak değildir; bireyin düşüncelerine ve hayatına dokunan bir rehberliktir. Şu an benim gibi henüz mesleğe adım atmamış bir öğretmen adayı olabilirsiniz. Ancak unutmayın ki çevrenizle kurduğunuz iletişim ve davranışlarınız şimdiden gençler üzerinde etkili oluyor. Çünkü gençler anlatılanlardan çok, gördüklerini örnek alırlar.

Gençlere sadece bilgi vermeyin, onlara farklı bakış açıları da kazandırın. Hazır bilgiyi ezberlemek yerine, bilgiye nasıl ulaşacaklarını öğrenmelerini sağlayın. Öğrenciye “ne düşüneceğini” değil, “nasıl düşüneceğini” öğretmelisiniz. Unutmayın ki her öğrencinin yeteneği ve ilgisi farklıdır. Bu farklılıkları fark edip onlara uygun yönlendirmeler yapmak sizin elinizdedir. Doğru bir yönlendirme gencin potansiyelini ortaya çıkarırken, yanlış bir yönlendirme onun özgüvenini kırabilir.

Gençleri bilinçlendirmek sadece zihinsel değil, aynı zamanda duygusal bir süreçtir. Ergenlik dönemi gibi gençlerin kimlik aradığı bir süreçte onlara empati, sabır ve anlayışla yaklaşmanız gerekir. Kurduğunuz bu sağlıklı iletişim, öğrencinin kendini daha iyi tanımasını ve geliştirmesini sağlar.

Bugün gençlerin en büyük sorunu bilgiye ulaşamamak değil, bilgi kirliliğidir. İnternet ve sosyal medyada sayısız bilgi var ve bu platformların gençler üzerindeki etkisi çok büyük. Gençler dünyaya genellikle bu platformların penceresinden bakıyor. Yanlış yönlendirmelerin önüne geçmek için onlara mutlaka eleştirel düşünme becerisi kazandırmalısınız. Her duyduğuna inanmayan, araştıran ve sorgulayan gençler; bilinçli bir toplumun temelidir.

Elbette tüm bunları yapabilmek için sizin de kendinizi sürekli geliştirmeniz gerekir. Sadece kendi alanınızda değil; her konuda okuyan, araştıran ve günceli takip eden bir öğretmen adayı olmalısınız ki öğrencileriniz de sizi örnek alsın. Böylece öğrenme karşılıklı bir sürece dönüşür ve verim artar.

Öğretmenlik aynı zamanda bir değer kazandırma işidir. İyi bir vatandaş olmak, haklara saygı duymak, adil olmak ve sorumluluk almak eğitim sürecinin ayrılmaz bir parçasıdır. Her zaman "önce eğitim, sonra öğretim" ilkesiyle hareket etmelisiniz. Bir öğrencinin kazandığı ahlaki değerlerin, akademik başarısından çok daha kalıcı olduğunu unutmamalısınız.

Bu köklü değerleri yeni nesillere aktarırken, kıymetli Türk eğitimcilerimizin ve düşünürlerimizin tecrübelerinden de ilham almalıyız. Çünkü bizim eğitim anlayışımızda öğretmen, sadece bilgi aktaran bir mekanizma değil, çocuğun iç dünyasını yeşerten şefkatli bir bahçıvandır. Değerli eğitimci ve psikolog Doğan Cüceloğlu bu eşsiz bağı, "İyi bir öğretmen, bir çocuğun hayatındaki en büyük şanstır." diyerek çok içten bir şekilde ifade eder. Bir çocuğun hayatına giren vizyoner bir öğretmen, onun sadece okul başarısını değil, tüm geleceğini ve hayata bakışını baştan aşağıya değiştirir. Dolayısıyla bir öğrenciye emek vermek, aslında sevgiyle ve sabırla bütün bir toplumun yarınlarını şansa bırakmadan inşa etmektir.

Eğitim, durağan bir süreç değil, sürekli değişen dünyayla birlikte evrilen canlı bir yapıdır. Bu değişime ayak uydurabilmek, teknolojik ve sosyal gelişmeleri öğretim sürecine doğru şekilde entegre edebilmeyi gerektirir. Sizler, sadece dünün veya bugünün değil, hızla dönüşen yarının da öğretmenlerisiniz. Elbette bu yolda zaman zaman çeşitli zorluklarla karşılaşacaksınız. Ancak bu engeller mesleki şevkinizi kırmamalı; aksine çözüm üretme becerinizi geliştirerek sizi daha dayanıklı kılmalıdır. Hata yapmaktan korkmayan, düştüğünde pes etmeyip ayağa kalkmasını bilen cesur nesiller yetiştirmek de yine sizin elinizdedir. Sınıfa her adım attığınızda, umudu ve aydınlığı da beraberinizde taşıdığınızı asla aklınızdan çıkarmamalısınız. Bir öğrencinin anladığını gösteren gözlerindeki o ufak ışık, en yorucu günlerde bile en büyük motivasyon kaynağınız hâline gelecektir. Onların hayatlarına yapacağınız küçük ama samimi dokunuşlar, yıllar sonra bile minnetle hatırlanacak derin izler bırakır. Çünkü öğretmenlik, sadece bir müfredatı tamamlamak değil, doğrudan bir insanın hayat hikâyesine dokunup ona anlam katmaktır. Sorgulayan, düşünen ve sorumluluk sahibi bireyler yetiştirmek, bireysel bir hedeften ziyade büyük bir toplumsal faydadır. Bu yolda öğretmen adaylarının üstlendiği rol, sıradan bir meslek tanımının çok ötesinde, geleceği ilmek ilmek dokuyan büyük bir mesuliyettir. Sokrates'in öğretmeninin eserini ve emeğini yücelten o anlamlı sözünde olduğu gibi:

"Dünyada her şeye değer biçilebilir, ama öğretmenin eserine değer biçilemez."

BİR DÖNENCENİN İÇİNDE KENDİ RİTMİMİZİ BULMAK

Barış Manço o muazzam şarkısında “Simsiyah gecenin koynundayım yapayalnız,” derken, aslında yalnızlığın o dingin, insanın kendini bulmasına olanak tanıyan büyüleyici halini fısıldar gibidir. Ben bir üniversite öğrencisiyim; amfilerin uğultusu, yeni şeyler öğrenmenin heyecanı ve önümde uzanan uçsuz bucaksız geleceğin ihtimalleri arasında kendi yolunu çizen milyonlarca gençten biriyim. Gelin, size bugün, tam da şu an neleri deneyimlediğimizi, hayata nasıl dostlukla ve sevgiyle tutduğumuzu anlatabayım. Dünyanın bu hızlı ritmine ayak uydururken içimizde yeşeren o güzel duyguları, sessiz ama coşkulu kıpırtıları kelimelere dökmeye çalışayım.

Sabahın ilk ışıklarında ya da günün en enerjik saatinde spor yaparken mesela... Kulaklıklarımızı takıp koşu bandında adımlarımızı hızlandırırken ya da o ağırlıkları kaldırırken sadece bedenimizi şekillendirmiyoruz. Bedenimizi hareket ettiren zihnimizin de berraklaştığını, taze fikirlere yer açıldığını hissediyoruz. Seneca'nın, “Hangi limana yelken açtığını bilmeyen bir gemiye hiçbir rüzgâr yardım edemez” sözü yankılanıyor bazen zihnimde. Biz o limanı büyük bir merak ve coşkuyla arıyoruz işte. Ağırlıkları kaldırırken omuzlarımızda hissettiğimiz o tatlı yorgunluk, yarınlar için hazırlanan güçlü adımlarımızın bir simgesine dönüşüyor. Nefes nefese kaldığımız o anlar, kendimize ayırdığımız en kıymetli zaman dilimlerinden birine evriliyor. Hayatın o güzel ritmini, tam da o an kalbimizin atışında duyuyoruz.

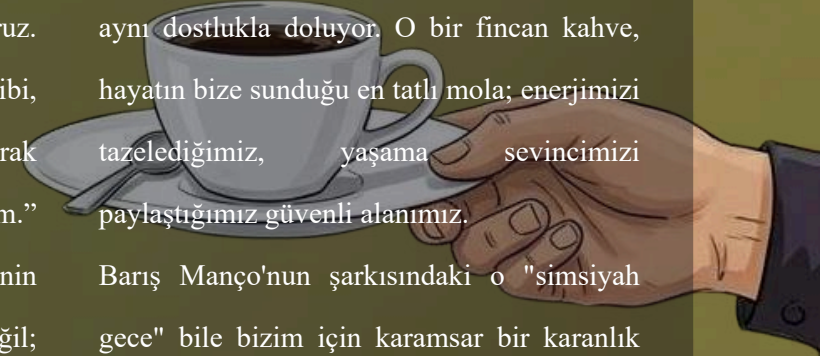
Sonra, kendimi sessiz ve ilham verici bir sanat galerisinin ya da müzenin koridorlarında buluyorum. Duvarda asılı her bir tablo, özenle yontulmuş her bir heykel, sanki farklı zamanlardan ve zihinlerden bize uzanan birer köprü gibi. O eserlerin arasında dolaşırken içimdeki yaşam sevincini ve bitmek bilmeyen merakı besliyorum. Başka insanların dünyayı nasıl algıladığını, renkleri ve formları nasıl yorumladığını görmek ufkumu açıyor. Bir sergiyi gezerken anlıyorum ki biz gençler kendi kimliğimizi, sanatın ve başka ruhların o estetik dokunuşlarıyla zenginleştirip inşa ediyoruz. Sabahattin Ali'nin o güçlü cümlesindeki gibi, “İçimde biriken hislerin birdenbire patlayarak beni zerrelere ayıracağından korkuyorum.” Fakat bizim için bir sanat eserinin karşısındayken o hisler bir endişenin değil; heyecanın, sevginin, sanata duyulan hayranlığın ve keşfetme arzusunun hisleri oluyor.

Dostluklar... Bir arkadaşıyla karşılıklı oturup o dumanı tüten kahveyi yudumlarırken hissettiklerimiz. Kampüsün o cıvıl cıvıl, enerji dolu kafesinde ya da yeşillikler içindeki bir parkta...

Kahvenin o sıcak tadı damağımıza yayılırken, en güzel hayallerimizi paylaşıyor, ufuk açıcı fikirlerimizi çarpıştırıyoruz.

Anlamak ve anlaşılma, birbirimizin heyecanlarına ortak olmak o kadar değerli ki. “Sen de aramızdaki bu güçlü bağı hissediyor musun?” sorusunun cevabındaki o neşeli onaylamada kocaman, sıcacık bir bağ buluyoruz. Birlikte atıyoruz en içten kahkahalarımızı, bazen de sessizce anın tadını çıkararak birbirimizden ilham alıyoruz. Aynı güzel yolculuğun içinde, farklı ufuklara yelken açan gemiler gibiyiz; rüzgârımız hep aynı dostlukla doluyor. O bir fincan kahve, hayatın bize sunduğu en tatlı mola; enerjimizi tazelediğimiz, yaşama sevincimizi paylaştığımız güvenli alanımız.

Barış Manço'nun şarkısındaki o "simsiyah gece" bile bizim için karamsar bir karanlık değil; aksine, hayallerimizin yıldızlarını daha net görebilmemiz için serilmiş kadife bir örtü sadece. Bizim ömrümüz, her anı doya doya yaşanan, yepyeni keşiflerle dolu harika bir serüven. Her yeni gün, bu koca evrenin dönencesinde kendi özgün, mutlu ritmimizi bulma şansı.

Tahtadaki Evren: Satranç Nedir, Ne Değildir?

Siyah ve beyaz karelerin üzerinde sessizce süregelen, asırlık bir savaş... Satranç, ilk bakışta yalnızca 64 kare ve 32 taştan ibaret bir masa oyunu gibi görünebilir. Ancak bu antik oyun, içine adım attığınızda sınırları olmayan karmaşık bir evrene dönüşür. Peki, satranç aslında nedir ve daha da önemlisi, ne değildir?

Satranç Nedir?

Satranç, en yalın haliyle bir akıl sporudur; tahta üzerinde icra edilen soyut bir sanattır. Zekanın, stratejinin, sabrın ve öngörünün kusursuz bir dansıdır.

Her hamle, sadece bir taşı hareket ettirmek değil, aynı zamanda rakibin zihnine yapılan sessiz bir yolculuktur. Kriz anlarında soğukkanlı kalmayı, hatalardan ders çıkarmayı ve uzun vadeli planlar yapmayı öğretir. Hayatın ta kendisi gibi, fedakarlıkların ve risklerin hesaplandığı bir zihin arenasıdır.

Satranç Ne Değildir?

Önyargıların aksine, satranç pek çok kalıbın dışındadır:

- **Bir "Şans" Oyunu Değildir:** Zarların veya rastgele çekilen kartların ardına sığınamazsınız. Tahtadaki her sonuç, tamamen kararlarınıza bağlıdır; bahane üretemeyeceğiniz pürüzsüz bir yüzleşmedir.
- **Sadece "Dahilere" Özgü Değildir:** Sadece üstün zekalı veya içe kapanık insanlara özgü sıkıcı bir aktivite değildir. Aksine, her yaştan ve kültürden insanın ortak bir masada buluşup keyif alabileceği evrensel bir dildir.
- **Sıradan Bir Oyuncak Değildir:** Zaman öldürmek için oynanan basit bir hobi değil; zihni sürekli zinde tutan dinamik bir mücadeledir.

Şimdi, bu dipsiz serüvende kendi sınırlarınızı test etme zamanı. Sizi hemen yan sayfada yer alan "Bulmaca Köşesi"ne davet ediyoruz! Teoriyi pratiğe dökmek ve zihninizi zinde tutmak için tam 6 farklı "Bir Hamlede Mat" problemi sizi bekliyor.

Nasıl Çözülür?

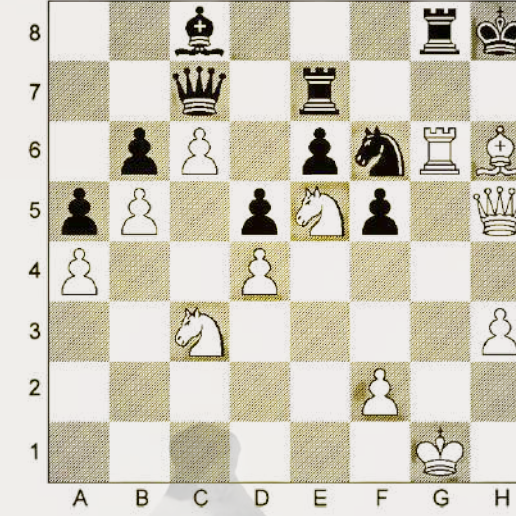
Her tahtanın üzerinde hamle sırasının kimde olduğu (Beyaz Oynar veya Siyah Oynar) açıkça belirtilmiştir. Özellikle siyahın oynadığı tahtalara (2, 4 ve 6. problemler) dikkat edin; bu tahtalar siyah oyuncunun perspektifinden yerleştirilmiştir (kenarlardaki harf ve rakamların ters sıralanışından bunu fark edebilirsiniz). Göreviniz, tahtadaki durumu dikkatlice analiz etmek ve rakip şahı kaçacak hiçbir kare bırakmadan tek hamlede avlayacak o kusursuz taşı bulmaktır. Hazırsanız derin bir nefes alın, tahtaya odaklanın ve şah-mat için o altın hamleyi arayın.

Dergideki satranç bulmacalarımız sınırlı ama daha fazla satranç bulmacası çözmek isterseniz aşağıdaki karekodu okutarak daha fazla bulmacaya ulaşabilirsiniz.

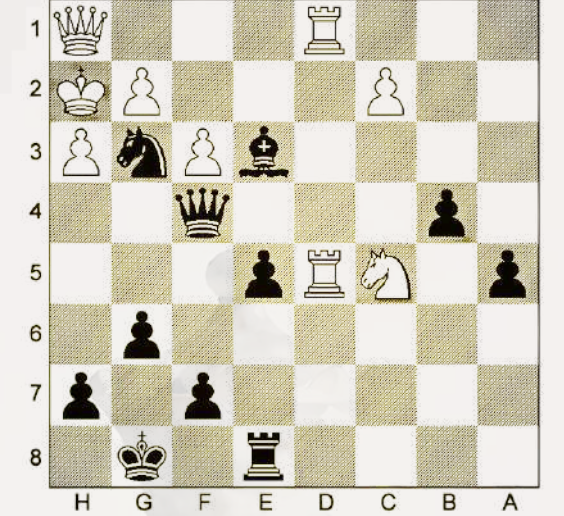

BİR HAMLEDE MAT

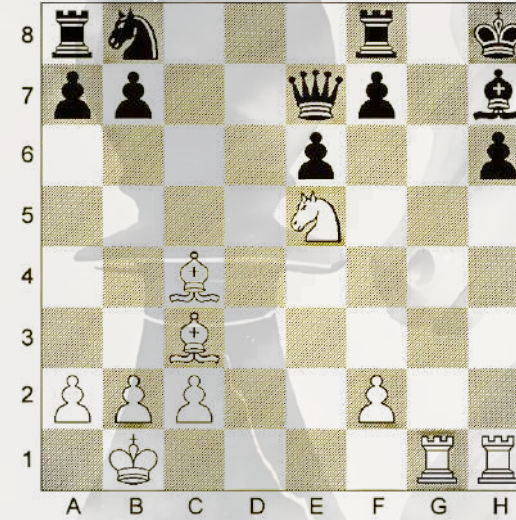
1 - Beyaz Oynar

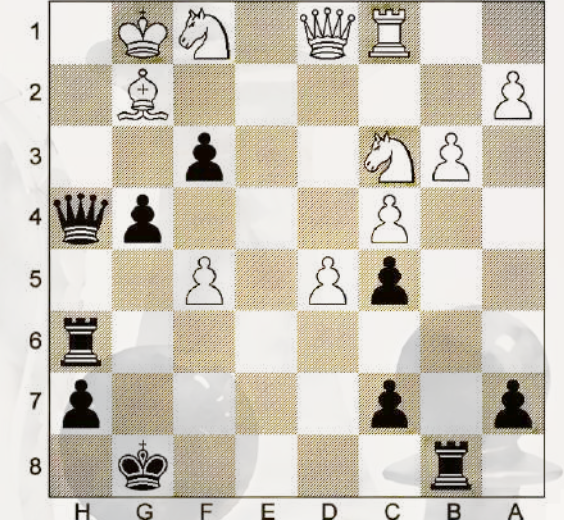
2 - Siyah Oynar

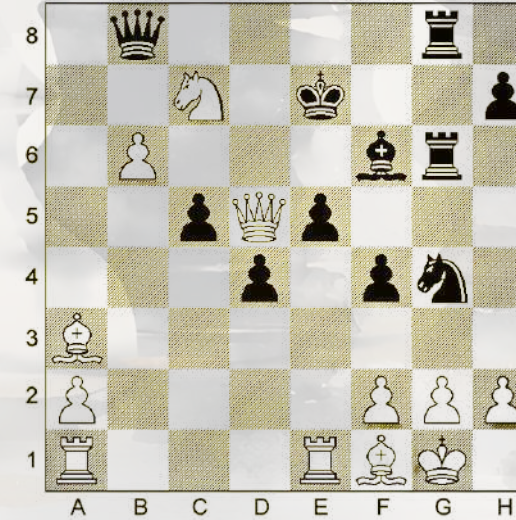
3 - Beyaz Oynar

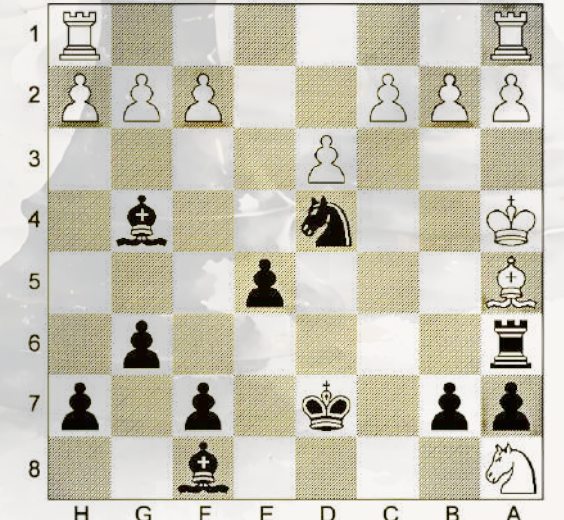
4 - Siyah Oynar

5 - Beyaz Oynar

6 - Siyah Oynar

*Gençler geleceğimizin
umut ışıklarıdır!*

TÜRKİYE'NİN GÜCÜ GENÇLİĞİ

19 MAYIS
**ATATÜRK'Ü ANMA,
GENÇLİK VE SPOR BAYRAMI
KUTLU OLSUN**

**NİĞDE GENÇLİK VE SPOR
İL MÜDÜRLÜĞÜ**